Bugün 16 sahife

AKŞAM

Sene 19 — No. 6513 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PERŞEMBE — 3 KÂNUNUEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Sancakta vaziyet çok karıştı

Mitralyözlerle Türkler üzerine ateş açılıyor, beş ölü, elli yaralı var

Diğer taraftan da kadınlara tecavüz ve şehirde yağmacılık başladı

Sancakta örfî idare ilân edildi. Şehir etrafı ve sokaklar kâmilen süngülü askerlerle kuşatıldı. Mahallî asayiş tamamen askerî kuvvetin elindedir

Kilis 2 (A.A.) — İntihab günü akşamı Antakyada halk protesto makamında olmak üzere miting tarzında bir nümayiş yapmıştır. Nümayiş kafileleri, intihabata iştirak ederek mebus seçilen Adalı Mehmed ve Kuseyri Mustafanın evlerinin önünden sükûnetle geçerken polisler ve bu ailelere mensup bazı kimseler tarafından ateşe tutulmuştur. Üç kişi yaralanmıştır.

2 ÖLÜ 16 YARALI

Kilis 2 (A.A.) — İntihab gecesi Antakyada yapılan nümayiş yüzünden hasıl olan heyecan ancak sabaha karşı biraz sükûn bumuştur. Fakat dün sabah saat 7 de işlerine gitmek üzere yoldan geçen Türklere gene Mustafa Kuseyrinin evinden silâhla hücum edildi. Halk silâhlı tecavüz üzerine Kuseyrinin evinin önünde toplandı. Mesalihi hassa zabiti maiyetindeki kuvvetlerle gelerek milis, jandarma ve piyadelere süngü ile halka hücum etmelerini emretti. Silâhsız ve müdafaasız halk bu baskına karşı nefsini müdafaa maksadile taşla mukabele etmiştir. Nihayet zırhlı otomobiller getirilmiş, halka karşı ateş açılmıştır. Halktan iki kişi ölmüştür. 16 yaralı vardır. Saat 11 de Antakyada inzibati tedbirler ciheti askeriyeye devredilmiştir. Hadisenin Türkler aleyhine tahrikât yapmak için sureti mahsusada tertib edilmiş olduğu anlaşılmıştır. Çünkü Kuseyri ve adamları evlerini daha önceden milislerin muhafazaları altına almışlar, ve otomatik tüfeklerin himayesine bırakılmışlardır. Aynı zamanda ateş Kuseyri Mustafanın evinden açılmıştır.

Zafer bayramını kutlamak üzere toplanan Antakyalılardan bir grup

(Devamı 5 inci sahifede)

Baklavanın, revaninin azizliği

İstanbulda tahin helvası sarfiyatı çok azaldı

Bir helvacı "tatlılar ucuzlayınca helvanın müşterileri dağıldı" diyor

Şeker fiatlerinin indirilmesinden sonra piyasadaki şekerden mamûl maddelerin istihlâki artmış ve bilhassa halkın eskiden pahalı olduğu için yiyemediği tatlılara rağbet fazlalaşmıştır.

Şeker pahalı olduğu zaman 120 kuruş verip bir kilo reçel, baklava almak ve buna benzer diğer tatlıları istihlâk etmek bilhassa İstanbul gibi orta halli ailelerin ekseriyeti teşkil ettiği bir şehirde kolaylıkla tahammül edilecek bir masraf olmadığı için ucuz tatlılar fazla istihlâk edilmekte idi. Bilhassa tahin helvası İstanbul ailesinin ananevî tatlılarından biri olmuş, en büyük caddelerde bile helvacılar türemişti.

Şeker ucuzladıktan sonra helva istihlâki çok düşmüştür. Tahin helvacılar bugünkü alışverişten hiç memnun değillerdir. Sanatlarının söndü-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bir helvacı dükkânının camekânı

Tuz kanunu dün Mecliste kabul edildi

Gümrük ve inhisarlar vekilinin beyanatına göre, ihtikârla mücadele ediliyor, satış anbarları açılıyor

Ankara 2 (Telefon) — Meclisin bugünkü toplantısında tuz kanunu lâyihasının birinci müzakeresi yapılmış ve kanun hararetli münakaşalardan sonra kabul edilmiştir.

Kütahya mebusu Somer kanunda tuzun veresiye verilebileceğine ait olan kaydı ileri sürerek, her isteyene veresiye tuz verilemiyceğini, parası olanların bankadan teminat göstererek tuz alacaklarını, fakat asıl esnafın bundan istifade edemiyeceğini anlatmıştır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Donanmamız bugün Falerden ayrılıyor

Yunan amirali tarafından dün Averofta amiralimiz şerefine bir ziyafet verildi

Yunan başvekili M. Metaksas, amiral Şükrü ile bir arada

Atina 2 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî surette gönderdiği muhabiri bildiriyor:

Amiral Şükrü Okan bu sabah Salamiste bir gezinti yapmış ve sonra Yunan amiralı Sakallariu tarafından Averof zırhlısında verilen öğle yemeğinde Türk filosunun birçok zabitlerile birikte buunmuştur.

Saat 17 de şerefine Türkiye eçiiğinde büyük bir resmi kabul tertip edilmiş ve akşam saat 21,30 da Maksimde amiral Sakallariu tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Türk filosu resmî zevat arasında olduğu gibi halk arasında da kardeşçe bir samimiyet ve hararetli bir kabul gördüğü dost ve müttefik memleket sularından yarın ayrılacaktır.

Defterdarlar

Yeniden tayin ve nakiller yapıldı

Ankara 2 (Telefon) — İstanbul defterdarlığı tahsil kontrol memuru Nejad Yozgad defterdarlığına, dördüncü kolordu muhasebecisi Remzi Niğde deftardarlığına, Tokat defterdarı Zihni Afyonkarahisar defterdarlığına, Mardin eski defterdarı Nihad Hakkâriye, Nevşehir mal müdürü Vehbi Erzincan defterdarlığına, İstanbul defterdarlığı tahakkuk şefi Mazhar Müfid Tokat deftardarlığına, Birinci kolordu muhasebecisi Sadri Urfa defterdarlığına nakil ve tayin edilmişlerdir.

Adliye sarayı

Plân için yeniden müsabaka açılacak

Ankara 2 (Telefonla) — İstanbul Adliye sarayı için yapılmış olan plânın Sultanahmeddeki arsaya uygun gelmediği, Nafıa Vekâleti fen heyetinin tetkiklerinden anlaşılmıştır.

Saray plânının yeniden müsabaka ile yaptırılması kararlaştırılmıştır. Müsabaka şartları yakında ilân edilecektir. Sarayın inşaatına ilkbaharda başlanacaktır.

Fransız hariciye nazırı elçimizi kabul etti

Paris 2 (A.A.) — Dış bakanı M. Delbos, Türkiye büyük elçisi B. Suad Davaz'ı kabul etmiştir.

Satıcı — Çorba kâseleri ne büyüklükte olsun bayan?..
Müşteri — Bilmem ki!... Kocam hep 57 numara şapka giyer!...

Son dakika

Madrid dün yeniden bombardıman edildi

Asilerin yaptıkları bütün taarruzlar neticesiz kaldı

Paris 3 (Akşam) — Madridden bildirildiğine göre müdafaa komitesi şu tebliği neşretmiştir. Asilerin son 24 saat zarfında yaptıkları bütün hücumlar tardedildi. Hükûmet kuvvetleri üniversite mahallesinde mukabil hücuma geçerek ilerlediler. Astoride Ovieda-Grada hattını kesen mevzilerini kuvvetlendirdiler.

Bu sabah 10,15 de asilerin 24 tayyaresi Madridin şimal ve şimali garbî mahallelerine bombalar attı. Maddî hasar çok mühimdir.

SON MUHAREBELER

Paris 2 — Dün, Madrid etrafında çok şiddetli muharebeler olmuştur. Asiler şimdiye kadar hep şimalden taarruz ediyorlardı. Bu defa garp istikametinden taarruz etmişlerdir. Bu civardan şehre yaklaşmak istiyorlar. Hükûmetin tebliğleri taarruzun tard edildiğin ibildiriyor. Asiler ise garp istikametinden yaptıkları taarruzda ilerlediklerini ve Madride 12 kilometre uzaktaki Baodillâ kasabasını ele geçirdiklerini söyliyorlar.

İspanya hükûmetinin tebliğine göde, asilerin bütün taarruzları tard edilmiştir. Hükûmet kuvvetleri mukabil taarruza geçerek bazı mevkileri ele geçirmişlerdir. Bunun neticesi olarak Coruna yolu açılmıştır. Kumandan milisleri tebrik etmiştir. Üniversite mahallesindeki hastane berhava edilmiştir. Bunun önünde harp devam ediyor.

Hükûmetin tebliğine göre asiler dün zehirli gaz neşreden gülleler atmışlardır. Bu gazları teneffüs edenler kusmağa başlıyorlardı. Hükûmetin 40 tayyaresi asilerin mevzilerini bombardıman etmiştir.

Talâvera 2 — Asilerin erkânıharbiyesi Madridin muhasarasından beri hükûmet kuvvetlerinin zayiatı 20 bin ölü ve yaralıyı bulduğunu bildirmiştir.

İSPANYAYI GEZEN MEBUS NE DİYOR

Londra 2 (A.A.) — Avam kamarasında, İspanyayı ziyaret etmiş olan 6 saylavdan biri olan M. Laines demiştir ki:

«Eğer İspanyada her hangi bir müdahalede bulunulmazsa bu memlekette cereyan eden muhasama çok feci akibetlere müncer olacaktır. Çünkü İspanyada çarpışan iki kuvvetten her biri ötekini mahvetmek azmindedir. Her iki taraf çok büyük ecnebî yardımdan istifade etmektedir, öyle ki, İspanya harbi İspanyol topraklarında cereyan eden beynelmilel bir sivil dahilî harbidir.»

Bu Sabahki Telgraflar

Siyasî vaziyet karışıyor

Almanya, Ispanya işlerine karışmamak hakkındaki kararını degiştiriyormuş

Londra 2 — Son günlerde İspanyada karaya çıkan Almanların mikdarı 6000 kadardır. Bunların ne gibi şerait dahilinde çıktıkları belli değildir. Askerî elbise ve silâhları olmadan sadece gönüllü diye gitmişlerse orada mesele yoktur. İspanya, bunların muntazam teşkilâta tabi olarak karaya çıktıklarını iddia ediyor. İspanya bu meseleyi Milletler cemiyetinde ortaya atmak niyetindedir.

Roma 2 — Yarı resmî mahafil İspanyanın milletler cemiyetine müracaatı çok ciddi bir vaziyet ihdas ettiğini, mamafih İtalyanın İspanya işinin Avrupa için meşum olacak beynelmilel bir ihtilâfa müncer olmaması için elinden geleni yapacağını söyliyor.

LORD HALİFAKSIN NUTKU

Londra 2 — Nazırlardan Lord Halifaks bir nutkunda milletler cemiyetinin vazifesi İspanyanın istediğini tetkik etmek olduğunu, İspanya işlerine karışmamanın muvakkat bir tedbirden ibaret bulunduğunu söylemiştir.

Evening Standard gazetesi, Fransa ve İngilterenin, iki tarafa yardım etmemeleri için diğer devletlerle müzakereye girişeceklerini yazıyor.

ALMANYA KOMİTEDEN ÇEKİLİYOR MU?

Berlin 2 — Almanyanın İspanya işlerine karışmamak komitesinden çekilmesi muhtemeldir.

Berlin 2 — Selâhiyettar Alman makamları İspanyaya binlerce Almanın yüzlerce zabitle birlikte çıktığı haberinin aslı olmadığını beyan etmektedir.

Paris 2 — Gazeteler Kadikste 5-6 bin Almanın karaya çıktığını teyid ediyorlar.

İSPANYOL MECLİSİNDE

Valânsiya 2 — Dün mebusan meclisinde beyanatta bulunan M. Caballera demiştir hi: «Pek yakında dünyanın başına hakiki bir felâket gelecektir. Bundan dolayı, sulhu muhafaza etmesi için milletler cemiyetine gideceğiz.» Mebuslar ittifakla hükûmete itimad beyan etmişlerdir.

ASİLERİN BİR PROTESTOSU

Sevilla 2 (A.A.) — General Queipo de Ilano, radyo ile neşrettirmiş olduğu bir tebliğde ezcümle şöyle demektedir:

«İngiltere parlâmentosu encümeninin tarafgirane bir takım haberler neşrederek bütün dünyayı kıtaatımız aleyhine kıyam ettirmeğe teşebbüs etmesini şiddetle protesto ederiz.

Italyaya uğrıyan sovyet gemileri araştırılıyor

Karaya çıkan kumanda heyetinin de üstleri arandı

Moskova 2 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Gelen haberlere göre, İtalyan makamları, İtalyan limanlarını ziyaret eden Sovyet gemilerinin birkaçı üzerinde taharriyat icra etmişler ve Sovyet gemileri hakkında farklı bir rejim ihdas eylemişlerdir.

Civitavecctia'daki İtayan polisleri, «Nogin» Sovyet gemisinde taharriyat yapmışlar, ayrıca bu geminin mürettebatının bir kısmını da bu araştırmalara tâbi tutmuşlardır.

Genovadaki İtalyan polisleri de oradaki Sovyet gemilerinin ancak kumanda heyetinin karaya çıkmasına müsaade etmişler ve bu heyet azasını, gerek karaya çıkışlarında gerek gemiye dönüşlerinde, hususî taharriyata tâbi tutmuşlardır. «Dekabrist» vapuru mürettebatının bir kısmı üzerinde de araştırmalar yapılmıştır.

Bu hareketler, muhtelif İtalyan limanlarında ayni zamanda icra edilmiştir. İtalyadaki Sovyet büyük elçiliği, İtalyan makamları nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur.

Romanya hariciye nazırı şubatta Ankaraya gelecek

Bükreş 2 (A.A.) — Bükreş radyosu, M. Antoneskonun Berlin seyahati hakkındaki şayiaların asılsız olduğunu bildiriyor:

M. Antenesko, kânunuevvelde Paris ve Londraya ve şubatta da Ankara ve Atinaya gidecektir.

Ingiltere, Almanyayı protesto etti

Londra 2 (A.A.) — Dış bakanlığı, Versay muahedesinin nehirler hakkındaki hükmünün bozulmasından dolayı bugün Alman büyük elçiliğine bir protesto notası vermiştir.

Almanyada kambiyo kaçakçılığına karşı şiddetli bir kanun

Berlin 2 (A.A.) — Havas ajansından: Dünkü nazırlar meclisi, Alman vatandaşlarından harice sermaye ihraç edecek veya sermayelerini hariçte bırakacak olanların idama mahkûm edileceklerini ve servetlerinin devlet tarafından müsadere olunacağını natık bir kanun vücuda getirmiştir.

Atinada karışıklık yok

Yalnız eski bir politikacı hakkında tedbirler alındı

Dün akşam Londra radyosu Yunanistanda karışıklıklar çıktığına, bazı eski nazırların adalara sürüldüğüne dair bir haber neşretmiştir. Atina ajansının tebliğine göre vaziyet şudur:

Atina 2 — Eski bir siyaset adamı bir müddettenberi hükûmeti devirmek için çalışıyordu. Hükûmet bir müddettenberi bundan haberdar bulunuyor ve yalnız takib ile iktifa ediyordu.

Bu eski siyaset adamının, temasta olduğunu iddia ettiği generaller ve yüksek rütbeli zabitler başvekile müracaatle kendi isimlerinin bu işe karıştırılmasından dolayı infiallerini beyan etmişlerdir. Bunun üzerine başvekil işe müdahale etmiş ve icab eden emirleri vermiştir.

Karabük fabrikaları

Ankara 2 — Karabük demir ve çelik fabrikalarının inşası hakkında dün imzalanan mukaveleye göre Karabük fabrikaları en modern tesisatı ihtiva edecek, senede 180, 210 bin ton demir ve çelik istihsal edebilecek kabiliyette olacaktır.

Bu arada bir de su borusu fabrikası yapılacaktır. Karabük demir ve çelik fabrikaları iki buçuk sene sonra faaliyete geçecektir. İnşaat 19 milyon Türk lirasına mal olacak ve bu para sekiz senede Krom, antimon gibi maden verilerek ödenecektir.

Balıkesir halkevinde Namık Kemal gecesi

Balıkesir 2 (Hususî) — Bu gece Balıkesir Halkevinde büyük edip Namık Kemal için bir gece tertib edilerek hayatı, eserleri üzerinde konuşmalar yapılmıştır. Gençler Namık Kemalden seçme manzumeler okumuşlardır. Namık Kemal gecesi büyük bir alâka uyandırmıştır.

General Şakirin cenazesi yarın merasimle defnedilecek

Nisde ölen merhum general Şakirin cenazesi bu akşam Daçya vapurile limanımıza gelecek ve yarın sabah Gülhane hastanesinden merasimle kaldırılarak Şehidliğe gömülecektir.

Mühim bir nizamname

Gıda maddeleri ne gibi hallerde hileli sayılacak?

Ankara 2 (Telefon) — Umumî hıfzıssıhha kanunu bilûmum gıda maddelerinin vasıflarını ve ne gibi hallerde karışık, taklid ve hileli sayılacaklarını gösteren bir nizamname yapılmasını emretmektedir.

Sıhhiye vekâleti kanunun bu hükmünü yerine getirmek üzere yaptığı tetkikleri bitirmek üzeredir. İki sene süren uzun bir çalışma neticesinde gıda maddelerinden mühim bir kısmının tahlilleri yapılmış ve evsafı tesbit edilmiştir. Geri kalan az miktardaki maddelerin tahlilleri de bugünlerde bitecektir. Nizamnamenin diğer hükümleri esasen tesbit edilmiş olduğundan, tahlil işi biter bitmez hemen meriyet mevkiine konulması imkân dahiline girmiş bulunacaktır.

Şimdiye kadar böyle bir nizamnamenin bulunmaması bir çok karışıklıklara sebeb olmakta ve gıda maddelerinin lâyıkile kontrol edilememesini intac etmekte idi. Yeni nizamnamenin meriyete konulması ile mühim bir noksan telâfi edilmiş olacaktır.

Bitişik kızlar

Maraşta bir kadın üç kız doğurdu, ikisi karınlarından bitişiktir

Maraş 2 (A.A.) — Maraşın Akçakoyunlu mahalleli Darendeli oğlu dokumacı Mehmedin eşi bugün üç çocuk dünyaya getirmiştir. Üçü de kızdır. Kızlardan ikisi karınlarından birleşik ve diğer uzuvları serbesttir. Üçü de hayattadır.

Gazetelerde görülen hılkat cilvelerine Maraş bir örnek ilâve etmiştir. Belediye fotograflarını aldırıyor.

Kızılay, salibiahmer ligi icra komitesi âzalığına seçildi

Ankara 2 (Telefonla) — Milletler arası salibi ahmer merkezi son bir toplantısında Kızılayımızı Milletler arası salibi ahmerliği icra komitesi âzalığına seçmiş, keyfiyet talgrafla Kızılay umumî merkezine bildirilmiştir.

Orta mektepler muallim muavinliği için Ankarada imtihan açılıyor

Ankara 2 (Telefon) — Maarif vekâleti bu ders yılı sonunda ortamektebler için muallim muavini imtihanı açılmasını kararlaştırmıştır. Bu imtihana dört, beş, altı sınıflı muallim mektebi mezunları da girebileceklerdir.

Askerî memurlar

Kanuna iki muvakkat madde eklenmesi hakkındaki lâyiha Meclise geldi

Ankara 2 (Telefon) — Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanunun beşinci maddesi ile bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkındaki 2016 sayılı kanunun üçüncü maddesinin değiştirilmesi ve 1455 numaralı kanuna iki muvakkat madde eklenmesi hakkındaki kanun lâyihası meclise gelmiştir.

Bu lâyihaya göre, yüksek mekteplerden mezun olanlar açılacak imtihanda muvaffak olamka şartile intisap edecekleri yedinci sınıf memuriyetlerden daha yüksek memuriyetlere alınabileceklerdir.

Yüksek tahsili olsun olmasın askerî memuriyete alınacak bütün yedek subayların 1076 sayılı kanunun 3 üncü maddesi mucibince, fiilî hizmet mukabili kıtada geçirecekleri müddetleri sayılmamak üzere ordudaki diğer hizmetleri hesap edilerek sınıfları ve sınıflardaki hizmetleri tesbit olunacaktır.

Askerî mühendisler beşinci sınıftan ve askerî fen memurları da altıncı sınıftan tayin edileceklerdir.

1455 numaralı kanunun neşrinden itibaren yüksek tahsili olmıyanlar defaten çıktıkları sınıflarda o sınıfa yükselmek için kanunen geçirilmesi lâzım olan zamanı filen bekledikten başka bulundukları sınıfa aid müddetleri ayrıca ikmal etmedikçe terfi etmiyeceklerdir.

1455 sayılı askerî memurlar kanununun neşrinden evvel memurlar ve askerî mensuplar namı altında müstahdem olup halen orduda muvazzaf olarak kullanılan askerî memurların bulundukları sınıflardaki nasıbları bir defaya mahsus olmak üzere üçer sene ilerletilecektir.

İbrahim Necmi Dilmen ameliyat oldu

..Ankara 2 — Dil kurumu umumî kâtibi İbrahim Necmi dilmen bugün midesinden ameliyat olmuştur.

Milletler Cemiyeti hıfzıssıhha komitesinden bir heyet geliyor

Ankara 2 (Telefonla) — Milletler cemiyeti hıfzıssıhha komitesini temsil eden profesörlerden mürekkep bir heyet Ankara hıfzıssıhha müessese ve mektebini görmek ve tetkik etmek üzere yarın buraya gelecektir.

Komite, Milletler cemiyetine dahil bütün memleketlerin hıfzıssıhha müesseselerini gezecek, hazırlıyacağı raporu gelecek sene Cenevrede toplanması kararlaşmış olan Milletler arası hıfzıssıhha konferansına verecektir.

Felemenk sahillerinde fırtına

Roterdam 2 (A.A.) — Felemenk sahillerinde hüküm sürmekte olan fırtına dolayısile Presport şehrinin büyük bir kısmı su altında kalmıştır.

Türk - Yunan dostluğu

Yunan amiralinin gazetecilerimize mühim beyanatı

Atina 2 — Yunan donanması amiralı Sakalaropulos Türk gazetecilerini kabul ederek iki dost milletin bu ziyaretlerle daha yakından biribirine kaynaşacağını, bu ziyaretleri çoğalmak lâzım geldiğini söyledikten sonra donanmamızda gördüğü intizamdan bahsederek:

— Donanmam, şu limanda olduğu gibi, her zaman ve her rasladığı yerde Türk amiralının emrindedir. İstediği emri Türk ve kendi donanması imiş gibi verebilir.» demiştir.

Yeni bir Fransız zırhlısı

Paris 3 (Akşam) — Yeni yapılmakta olan Strasburg zırhlısı ayın on ikisinde denize indirilecektir. Bu zırhlı 26,700 ton hacminde olacaktır.

Fransada işe ait ihtilaflarda mecburî hüküm usulü

Paris 2 (A.A.) — Mebusan meclisi, işe aid ihtilâflarda uzlaştırmayı ve mecburî hakem usulünü derpiş eden kanunu 130 reye karşı 438 reyle kabul etmiştir.

Fransız kabinesi

Komünistler bugünkü politikayı halk cephesi proğramına uygun bulmuyorlar

Paris 3 (A.A.) — Komünist partisinin meclis bürosu, M. Torez tarafından Sentetiende irat edilen nutku ittifakla tasvip ve hükûmet siyasasının halk cephesi programına uygun olmadığını kaydetmiştir.

Büro, cuma günkü müzakerede, İspanya cumhuriyet hükûmetine gönderilecek silâhlar üzerine konulmuş olan ambargonun kaldırılmasını istemeye karar vermiştir.

Paris 3 (Akşam) — Haricî politika hakkında yarın mecliste münakaşa yapılacaktır. Hariciye nazırı M. Delbos, Cenevreye gitmezden evvel itimad reyi isteyecektir. Komünistlerin bazı kayıtlarla itimad reyi vermesi muhtemeldir.

Ademi müdahale komitesi toplandı

Londra 2 (A.A.) — Ademi müdahale komitesi saat 10,30 da dış bakanlığında toplanmıştır.

Londra 2 (A.A.) — Ademi müdahale komitesi, İspanyada iki tarafın silâh ithali kontrolü projesi hakkındaki noktai nazarlarını sormayı M. Edenden istemeğe karar vermiştir.

İspanyaya gönüllü gönderilmesinin men'i imkânlarının cuma günü müzakere edilmesine karar verilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Balıkçılık kongresi

Üç sene evvel Başvekil İsmet İnönü Gülcemal vapurile Karadeniz sahillerinde bir tetkik seyahatine çıkmıştı. Kendilerine refakat edenler arasında ben de bulunuyordum. Zonguldakta kömür ocaklarını gezdik, Türk antrasiti fabrikasının temelatma merasimi yapıldı. Oradan Ayancığa çıktık, Zingal ormanlarını gördük. Ayancıktan hareket ettiğimiz zaman İstanbuldan vapura alınan taze balık stoku bitmişti; hemen her yemekte İstanbulun taze balıklarını yemeğe alıştığımız için bu, bir mahrumiyet teşkil etmişti. Sinopta bulacağımız balıkları düşünerek müteselli olmaktan başka çare yoktu.

Bir aralık gazeteciler arasındaki mübahase, balıklardan memlekette balıkçılık sanatının ıslahına, balıkçılık fennî bir şekilde teessüs ederse bundan memleket iktisadiyatının ne kadar çok istifade edeceğine intikal etti.

Başvekil ile iktisad vekili Celâl Bayar arasında bu mevzu üzerinde başlıyan bir mübahase esnasında vapurumuz Sinop önlerinde demirledi.

Öğleden sonra vapura döndüğümüz zaman öğrendik ki bütün araştırmalara rağmen koca Sinopta bir tek taze balık bulmak mümkün olamamış. Bu haber karşısında bizim hayretimizi görmeliydi! Karadenizin bu meşhur limanında nasıl oluyor da en âdisinden bile olsun, yiyecek bir kilo balık bulunamıyor?

Ankarada bir balıkçılık kongresi toplandığını, iktisad vekâletinin bu mühim servetten en fazla istifade edilmesi çarelerini araştırdığını ve bu hususta bir kanun hazırladığını okuduğum zaman yukarıda anlattığım vakayı hatırladım.

Dünyanın en lezzetli balıkları bu memleketin büyük bir kısmını çeviren denizlerden çıktığı halde hattâ sahillerimizde bile, ya hiç balık bulunamıyor veyahud, İstanbulda olduğu gibi, herkesin alamıyacağı kadar pahalı oluyor. Daha düne kadar piyasamız yabancı yerlerden gelen konserve balıklarla dolu idi. Halbuki bizde balıkçılık Avrupada olduğu gibi fennî bir şekilde işletilse hem sahillerimiz ve sahile yakın yerlerimiz bu kıymetli gıdanın tazesinden, uzak yerlerimiz de füme veya konservesinden bol bol istifade eder, hem de bir çok dış piyasalarına herhangi başka memleket mallarile rekabet edebilecek nefasette mal gönderebiliriz.

Balıkçılık ve deniz işlerimizle meşgul olacak yeni bir banka tesisi kararından anlaşılıyor ki İnönü hükûmeti bu işi de esasından halletmeğe karar vermiştir. Bu kararın ne kadar isabetli olduğu çok zaman geçmeden elde edilecek neticelerle anlaşılacaktır.

Akşamcı

Maliye tahsil şubelerinin miktarı azaltılıyor

Şimdiye kadar şehrimizde 40 maliye şubesi vardı. Bina ve arazi vergilerinin maliyeden idarei hususiyeye devri üzerine maliye şubelerinin vazifeleri azaldığından yeni teşkilât yapılması muvafık görülmüştü.

Yapılacak teşkilâtın İstanbulun mülkiye teşkilâtına da uygun bir hale getirilmesi muvafık görülmüş ve eskiden mevcud 40 şube yerine 17 şube teşkili muvafık görülmüş ve şube teşkilâtı bu suretle tamamlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Istanbulun sıhhati

Son günlerde tifo vakaları çoğaldı

Son günlerde şehrimizde tifo vakaları çoğalmıştır. Bilhassa Kurtuluşun Tepealtı istasyonu civarında, Beyazıdda Akbıyıkta vaklara tesadüf edilmiştir. Tifo salgın bir halde olmamakla beraber, tedbir ittihazı lâzımdır. Tifodan korunmak için yapılacak başlıca şey aşılanmaktır. Binaenaleyh halkın kendisini bir hekime gösterdikten sonra aşılattırması lâzımdır.

Tifo, açık lâğımlardan ve pis sulardan gelen bir hastalık olduğuna göre şehrimizde açıkta akan lâğımlar kapatılmadan bu hastalık İstanbuldan defolup gitmiyecektir.

Bir hırsız ve çalınmış eşyayı bilerek alanlar mahkûm oldu

Lâleli civarında oturan Ferhundenin evine pencereden girip iki tane halı ve Eyüpte Muazzezin evinden de iki takım elbise çalmaktan suçlu Mehmed ile bu eşyayı evinde saklamak ve satmaktan suçlu Rasim, hırsızlık eşyaları bilerek satın alan Mehmed ve Ahmed dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir.

Bunlardan Mehmedin 3 sene, 9 ay, 15 gün müddetle hapsine, Rasimin 3 ay, 15 gün, Ahmed ile diğer Mehmedin de yedişer gün hapislerine karar verilmiştir.

Yeni vapurlar

Deniz yolları idaresi müdürü, vekâletle temas için Ankaraya gitti

Denizyolları idaresi müdürü B. Sadeddin Ankaraya gitmiştir. Direktör yeni vapurlar için İktisad vekâletile temaslarda bulunacak ve idare işleri etrafında vekâlete bazı izahat verecektir. İhracat eşyalarımızın kendi vapurlarımızla nakledilmesi çok makul görülüyor. Bay Sadeddin vekâletle bu mevzu üzerinde de görüşecektir.

Yeni vapurların inşası bittikten sonra ticaret filomuz epeyce zenginleşecektir. Yeni vapurlara ticaret eşyası alınacak, fakat hayvan yükletilmiyecektir. Hayvanlar vapurlarda fena halde koktuklarından daima şikâyet edilmektedir. Yeni vapurlar geldikten sonra şimdiki vapurların bazıları münhasıran hayvan ve ticaret eşyası nakline tahsis edilecek, bu suretle şikâyetler de önlenmiş olacaktır.

İhracat tacirlerinin fazla navlun hakkındaki şikâyetleri de, ihraç maddelerimizin kendi vasıtalarımızla yapılmasından sonra halledilecektir.

Müstakbel kontrol memurlarının tetkikleri

İktisad vekâleti mütehassıslarının nezareti altında staj gören müstakbel kontrol memurları bu akşam şehrimizdeki çalışmalarını bitiriyorlar. Gençler fındık kontrolunun nasıl yapıldığını Karadenizdeki ihraç iskelelerinde öğrenmek üzere yarın Karadenize hareket edeceklerdir. Gençler bütün ihraç iskelelerinde kontrol tedkikatı yapacaklardır.

Kamalı adam

Mahkeme bir sene iki ay 24 gün hapsine karar verdi

Hüseyin adında bir adam bundan bir sene kadar evvel karısı Fatma ile kavga etmiş, kadın kendisinden ayrılarak kocası aleyhine boşanma davası açmıştır.

Hüseyin dün sabah saat on buçuk sıralarında Mahmudpaşa yokuşundan inerken karısına tesadüf etmiş ve sokak ortasında kadını dövmeğe, bir kama ile tehdid etmeğe başlamıştır. O sırada karısının tanıdıklarından Ayşe adında bir kadına tesadüf etmiş, Hüseyin bu defa karısını bırakıp Ayşenin üzerine atılarak:

— Sen benim karımı kandırıp baştan çıkarıyorsun... diye Ayşeyi dövmeğe ve tehdide kalkışmıştır. Kadının bağırması üzerine İzzet adında bir resmî ve Ahmed Zeki adında bir de sivil polis vaka yerine gelerek Hüseyini yakalamak için elinden bıçağı almak istemişlerdir. Hüseyin bu defa da kamasını polislere doğru uzatarak onları tehdid etmiş ve üzerlerine hücum etmiştir. Bu suretle kendisine yol açan Hüseyin elinde kamasını sallayarak yokuştan aşağı koşa koşa kaçmağa başlamıştır. Fakat polisler arkasından yetişerek bir çelme takıp kendisini yere düşürmüşlerdir. Hüseyin düşünce polislerin ikisi birden üzerine atılarak elinden bıçağı almağa çalışmışlardır.

Hüseyin o arada polis Ahmed Zekinin suratını ısırarak kanlar içinde bıraktığı gibi diğer polis İzzetin de elini ısırıp yaralamıştır. Nihayet zorlukla bu azılı adamın elinden kaması alınmış ve kendisi asliye dördüncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Dün öğleden sonra yapılan muhakemede Hüseyin suçunu inkâr ederek kamayı Nuruosmaniye camiinin avlusunda bulup beline soktuğunu ve polislere de hiç bir şey yapmadığını söylemiştir. Gerek tahkikat evrakında ve gerekse dinlenen şahidlerin ifadelerinden Hüseyinin yukarıda yazdığımız şekilde suçları sabit olduğundan bir sene, iki ay ve 24 gün müddetle hapsine karar verilmiştir. Hüseyin mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Deniz ticaret direktörü ve tahlisiye müdürü Ankaraya gittiler

Deniz Ticaret direktörü bay Müfid Deniz ile Tahlisiye idaresi umum müdürü bay Necmeddin İktisad vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gitmişlerdir. Bay Müfid bundan bir müddet evvel sahillerimizde tedkikat yapmış ve neticeyi bir raporla İktisad vekâletine arzetmişti, Deniz ticaret direktörü bu rapor hakkında vekâlete bazı izahat verecektir.

Ticaret ve yolcu gemilerinin fırtınalı havalarda nerlere iltica etmeleri lâzım geldiği bakımından bay Müfid Necdetin raporuna ehemmiyet veriliyor. Şiddetli dalgaların tesirinden uzak kalan yerler bu raporda tesbit edilmiştir. Ayrıca sahillerimizde daha ne gibi yerlere tahlisiye aleti konması bakımından da Deniz ticaret direktörünün tedkikatından istifade edilecektir.

Ihtikâra karşı

Ihtikâra kalkışanlara şiddetli cezalar verilecek

Son zamnlarda bazı maddeler üzerinde ihtikâr yapıldığı hakkındaki şikâyetler ehemmiyetle nazarı dikkati celbetmiştir. İhtikâr yapıldığı söylenen maddelerin piyasaya az çıkarılıp çıkarılmadığı alâkadarlarca ehemmiyetle tedkik ediliyor.

Bazı müesseselerin kendi menfaatleri için ihtikâra sebebiyet verdikleri anlaşıldığı takdirde şiddetli cezalar verilecektir. Memleket dahilinde imal edilebilen maddelerin korunması daima göz önünde tutulacaktır, fakat hususî menfaatler karşısında umumun mütezarrır olmaması için ithali caiz emteanın da memlekete girmesine izin verilecektir.

Çimento ve bunu takip eden iplik buhranını önlemek için bu maddelerin hariçten ithal edilip alıcılara ucuzca verilmesi kararı her tarafta memnuniyet uyandırmıştır.

Yangın başlangıcı

Mahmudpaşada Çorapçı hanının üst katında Hasan, Cevad ve Ali adlarında üç kişinin oturdukları odadan dün gece yangın çıkmış, bunlardan Hasana aid yatak ve yorgan yandıktan sonra itfaiye tarafından ateş söndürülmüştür.

Fakir çocuklar

Beyoğlu Çocuk esirgeme kurumu yardıma hazırlanıyor

Beyoğlu Çocuk esirgeme kurumu; bu kış fakir ve kimsesiz çocukları giydirmek ve iaşelerini temin etmek maksadile âza yazmak hususunda büyük bir faaliyete geçmiştir.

Bu münasebetle, yeni âzanın yardımlarını daimî kılmak ve çocuk esirgeme kurumunun fakir çocuklara yapacağı yardımı anlatmak maksadile 15 birincikânun 936 salı günü akşamı Fransız tiyatrosunda büyük bir müsamere verecektir.

Bu müsamereye, memleketin Şark musikî üstadlarından kemanî Reşat, Neyzen Tevfik, Tanburî Dürrü Turan, Udî Sedad, hanende Nuri Halil en klasik parçaları çalmak suretile iştirak edecekleri gibi, zengin bir garp musikîsi, ve çocuk kurumunu alâkadar edecek bazı temsiller ve canlı tablolar da bu müsamerede yer bulacaktır.

M. Proste 7 birincikânunda Ankaraya gidecek

Şehircilik mütehassısı M. Proste'un Nafıa ve Dahiliye vekâletlerinin daveti üzerine Ankaraya gideceğini yazmıştık.

Şehircilik mütehassısının vekâletlere vereceği izahat sırasında İstanbul valisinin de mütaleası alınacağından M. Proste valiler konseyinin toplanma tarihi olan 7 birinci kânunda Ankaraya gidecektir.

Bir çırpıda

Rekor yapan manda

Dünkü gazetelerde acaib bir telgraf gördüm. Yalovadan çekilen bu telgrafta deniliyor ki:

«Yalovadan İstanbula mezbahaya götürülen bir manda yarı yolda, adalar açıklarında kendisini mavnadan denize atmış ve yüze yüze tekrar Yalovaya gelmiş, karaya çıkarak eski ahırının bulunduğu mahalleye gitmiştir.»

Mandanın deniz üstünde saatlerce yüzmesi bir nevi yüzücülük rekoru addediliyormuş.. hele mandanın tekrar Yalovaya çıkışı ve eski mahallesini buluşu herkesi hayretler içinde bırakmış... Bir de:

— Bizim memlekette spor günden güne sönüyor... derler. Ne münasebet? Bizde mandalar bile yüzücülük rekoru yapıyorlar..

Bu şerait altında sporumuz nasıl günden güne söner?..

TÜY HIRSIZI

Zabıta havadisleri arasında mühim bir haber gözüme ilişti. Bir hırsızlık vakası..

Nadide kuşlarla dolu bir kümese giren bir hırsız hayvancıkların ne kadar tüyleri varsa hepsini yolup kaçmış... Fakat yakayı da ele vermiş..

Tüy hırsızının bu vakasını okuduktan sonra aklıma geldi: Tevekkeli İstanbulda tüylü şapkalar modası günden güne alıp yürümüyor.

Bu tüylü şapka modası böyle alıp yürüdükçe zavallı nadide kuşların istikballerini, akıbetlerini ben pek karanlık görüyorum..

Lâkin bu tüylü şapkaların yüzünü insan tiyatroda, sinemada nadide kuşlar kadar görüyor.

Tiyatrodasınız, sinemadasınız değil mi? Önünüze koskocaman tüylü şapkasile bir genç kadın oturuyor..

Hele güldükçe ve kafasını iki tarafa salladıkça artık piyesten, veya filmden lezzet alabilirseniz alınız.. bayan şıklık yapacak, modaya uyacak diye sizin tiyatronuz, sinemanız zehir zemberek olup çıkar...

YERLİ KÂĞIT

Bir edibi ziyaret ettim. Meşhur bir edebiyat üstadını.. yazı yazıyordu. Önündeki kâğıdı gösterdi:

— Yerli kâğıdımız...

— Mükemmel...

Dedim.. üstad önündeki fransızca kitaptan bir şeyler okuyup harıl harıl yazıyor:

— Roman yazıyorum... Bir Fransız eserini millîleştiriyorum..

Yerli kâğıda adapte roman... İnsana bir tuhaf geliyor.. H. F.

Ihtiyar bir kadın beygir altında kalarak yaralandı

Mustafa adında bir adam bindiği beygiri Edirnekapı caddesinde hızla sürerken yoldan geçen Zübeyde adında yetmiş yaşlarında bir kadına çarpmıştır. Beygirin ayakları altında Zübeyde ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırıamıştır. Mustafa yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Odun ve kömür

Bu sene havaların vakitsiz bozması üzerine odun, kömür fiatleri bir miktar yükselmişti. Birkaç gündenberi havalar ısındığından fiatler tekrar düşmüştür. Odun kömür tacirlerinin yaptıkları siparişler de gelmektedir. Karadenizde fırtına olmazsa İstanbula muntazaman odun ve kömür gelecektir.

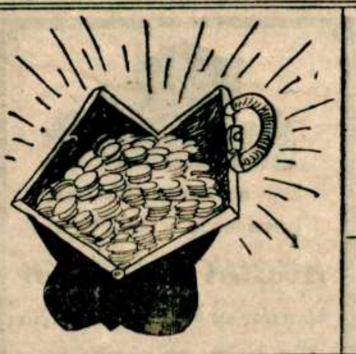
Bay Amcaya göre...

— Faziletli insanlar eskiden daha çoktu gibi geliyor bana bay Amca...

... Hiç unutmam, benim bir sınıf arkadaşım vardı, sağsa kulakları çınlasın: Zahit Balıkesir!... Bir gün mektebe gelirken sokakta bir çanta bulmuş...

... Bir de bakmış ki içinde tam beş bin tane sarı lira!... Yani hazine!.. Oğlan paraları iç etti zannedersin değil mi?... Hayır bay Amca hayır!...

... Götürdü, mektep müdürüne teslim etti!... Ve bir fazilet madalyası aldı. Şimdi böyle faziletliler var mı dersin?...

B. A. — Elbette var!.. Var amma ne yazık ki beş bin lira düşüren yok!..

Kafasının derisi soyulan kadın

Güzelliği bozulduğu için tazminat istiyor

Dün adliyeye garip bir müracaat yapılmıştır. Yedikulede Kazlıçeşme civarında bir iplik fabrikasında çalışan Nuriye adında bir kadın bundan dört ay evvel fabrikada çalışırken kazaen kendini çarklara kaptırmıştır. Makine derhal durdurulmuşutur. Fakat Nuriyenin kafası çarklar arasına sıkışmış ve kadıncağızın kafa tasının derisi tamamile yüzülmüştür. Yaralı kadın Ermeni hastanesine kaldırılmış ve ilk tedavisi yapılıp yaraları iyileştikten sonra kafasının derisi saçlarile beraber yüzüldüğü için kendi bacağından bir parça deri yüzülerek bir ameliyatla kafasına geçirilmiştir. Nuriyenin bu ameliyatla yarası iyileşmiş, fakat bacağından alınıp kafa tasına geçirilen deri üzerinde saç çıkmamıştır.

Bu vaziyet karşısında Nuriye adliyeye müracaat ederek fabrikadaki kaza neticesinde başının derisi yüzülmek suretile saçlarını kaybettiğini ve bu yüzden güzelliği bozulduğunu ileri sürmüş, fabrika aleyhine tazminat davası açmıştır. Nuriyenin evrakı tedkik edildikten sonra kendisi adliye doktorları tarafından da muayene edilmiştir. Neticede kadının tıbbı adlî tarafından muayene edilmesine lüzum görülmüştür. Nuriye tıbbı adlide muayene edilerek saçsız kalması yüzünden kendisnin estetik noktasından güzelliğini ne nisbette kaybettiği ve bu yüzden ne derece zarara uğradığı tesbit edilecektir. Tıbbı adlinin muayene raporu geldikten sonra Nuriyenin açtığı tazminat davası kanunî yollarını takiben mahkemeye intikal edecektir.

Köylülere büyük kolaylık

Gezici tapu memurları lâyihası müzakere ediliyor

Ankara 2 (Telefonla) — [illegible] Millet Meclisi bütçe encümeni dün toplanmış ve gezici tapu sicil memurları ihdası hakkındaki kanun lâyihasını müzakereye başlamıştır.

Bugün nahiyelerle vilâyet ve kaza merkezlerine bağlı köylerden bir çoğu merkezlerinden uzak mesafelerde bulunmaktadır. Bu hal bir taraftan tapusu olmıyan gayrimenkullerin tapuya bağlanmasını zorlaştırdığı ve hatta çoklukla gayri mümkün kıldığı gibi diğer taraftan da köylüyü gayri resmî bir surette alım satım yapmağa mecbur etmektedir.

İhdası teklif edilen gezici tapu sicil memurları evvelâ köylerde şimdiye kadar tapuya bağlanmamış olan gayri menkulleri tapuya bağlıyacaklar ve sonra da köylüler arasında cereyan eden gayri resmî alım satım işlerini tasfiye edeceklerdir. Lâyihada gezici tapu memurları nahiye ve köyler için düşünülmüştür. Bunun sebebi bütün kazalarda tapu teşkilâtının bulunmasıdır. Ancak ileride işi pek az olan kazalardaki tapu teşkilâtı kaldırılacak ve bu kazalardaki memurlar gezici tapu sicil memuru olarak kullanılacaklardır.

Gezici tapu sicil memurlarının ne vakit hangi köye gidecekleri on gün evvel kaza ve nahiye merkezleri ile köylerde mutad vasıtalarla ilân olunacaktır.

Bu memurların gördükleri işlerden dolayı alınması lâzım gelen harc ve fidyeler ile ferağ ve intikal ilmü haberleri, beyannameler, zabıtnameler, krokiler, ihbarnameler ve tapu senetlerine yapıştırılması lâzım gelen pulların parası peşin alınmıyacak, ertesi seneki vergi ile birlikte mukassiten tahsil olunacaktır. Bu da, lâyihanın ne kadar amelî bir düşünce ile tanzim edildiğini gösterir.

Gezici sicil tapu memurlukları teşkilât kadrosu ileride daha ziyade genişletilmek ve takviye edilmek üzere şimdilik ellisi gezici sicil tapu, otuzu fen memuru ve ellisi kâtib olmak üzere yüz elli memurdan mürekkep olacaktır.

Lâyihaya göre gezici tapu sicil memurlarına 30, 40, fen memurlarına 25 - 35, kâtiplerine de 17,5 - 20 lira aslî maaş verilecektir.

Baklavanın, revaninin azizliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ğünü, eski devirlerin tarihe karıştığını söylüyorlar.

Ketenciler kapısının meşhur helvacısı bu hususta derd yanarak diyor ki:

— Bugün saf şekerden yaptığımız tahin helvasını 40 kuruşa, kısmen glikozdan mamûl olan diğer cinsini 36 kuruşa sattığımız halde piyasa çok durgundur. Satışlar geçen seneye nazaran bile çok düşmüştür. Bir taraftan halkın da hakkı var. Çünkü en nefis tulumba tatlıları 40 kuruştur. Âlâ lokmaları 30 kuruşa veriyorlar. Bilhassa halk reçele çok merak sardı. Çünkü gayet ucuz edinmek mümkün.

Sonra bizim tahin helvasının namı da çok düştü. Herkes yediği için âdileşti. Baba çocuğuna tahin helvası götüreceği yerde bir şık kutu içinde reçel götürdü mü itibarı daha fazla artıyor.

Tahin helvası sarfiyatı biz toptancılarda bugünkü vaziyete düşdükten sonra perakendecilerin halini siz düşünün.

Zaten ramazanda bizim iş ölüdür. Bu ayda yapacağımız satışı asgarî olarak kendimiz daha evvelden tayin ederiz. Helva bilhassa öğle yemeklerinde fazla yenir. Ramazanda ise bir çok evlerde öğle yemeği hazfedildiği için halimiz büsbütün kötüleşir. Bizi yıkan baklavanın, revaninin, reçelin ucuzlamasıdır.

Diğer helvacılar da aynı sözleri söylüyorlar. Vaziyet böyle olunca İstanbulluların tahin helvasından yüz çevirmelerinin sebebi kolaylıkla anlaşılmış oluyor. Çünkü şeker fiatlerinin düşmesinden sonra bütün tatlılar ucuzlamış, tahin helvası müşterileri de dağılmışlardır.

Hava kurumu başkanı Adanada

Adana 2 (A.A.) — Türk hava kurumu genel merkez başkanı Çoruh saylavı Fuad Bulca bugünkü ekspresle şehrimize gelerek hava kurumunu ziyaret etmiş ve şubenin para ve çalışma vaziyeti hakkında aldığı izahattan çok memnun kalmıştır.

Fuad Bulca vilâyeti ziyaret ettikten sonra Mersine hareket etmiştir. Konuşmalar esnasında Türkkuşu teşkilâtının daha kuvvetli bir hale sokulması kararlaştırılmıştır.

Piyano konseri

Genç ve kıymetli sanatkâr bayan Margrit Zirkin Arnoldi tarafından ayın 9 uncu çarşamba günü akşam saat 21 de Ünyon Fransez salonlarında büyük bir piyano konseri verileceği memnuniyetle haber alınmıştır.

Genç piyanist uzun zamandanberi hazırladığı bu konser için çok mükemmel ve zengin bir program tertib etmiştir. Çalınacak parçalar hem musikîye hakkile âşina olanların ve hem de bunların dışında kalan ve yalnız kulağa hoş gelen musikîyi sevenlerin zevkini okşıyacak surette intihab edildiği için bu konserin tam mânasile bir musikî ziyafeti yerine geçeceği şüphesizdir. Programda bilhassa Mozart, Şuman ve Şopenin eserleri fazla yer tutmaktadır.

Kıymetli sanatkârın bu konseri İstanbulun musikî ile alâkadar muhitinde sabırsızlıkla bekleniyor.

Gülhane müsamereleri

Gülhane tatbikat mektebi baş tabibliğinden: Gülhanenin 936-937 senesi tıbbî müsamerelerinin ikincisi bu ayın 4 ncü cuma günü saat (17,30) da yapılacaktır. Arzu eden Meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

Antakyada vaziyet çok değişti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

TÜRKLER MÜŞKÜL VAZİYETTE

Kilis 2 (A.A.) — Antakyada Türk halkına karşı açılan ateşlerin Mendup, Kuseyri ve Adalı Mehmed tarafından sureti mahsusada hazırlandığı ve maksatlarının Türkleri müşkül vaziyete sokmak olduğu her tarafta kuvvetli bir şayia halinde dolaşmaktadır.

MENDUP EMİRLER VERİYOR

Halep 2 (Hususî muhabirimizden) — Mendupun hilâfına mebusluğa namzetliğini koyan Ahmet Naip dayak atıldıktan sonra Halebe sürgün edilmiştir.

Halep 2 (Hususî) — Sancakta mebusan intihabatı esnasında müntehibisanilerin köylerden kamyonlarla ve müsellâh kuvvetlerin nezareti altında celbi için nahiye müdürlerine doğrudan doğruya emir veren Menduptur.

KAYMAKAM ABDÜLKADİRİN TEMİNATI

Hama 2 (Hususî) — Antakya kaymakamı Abdülkadir intihabat esnasında Antakya ve İskenderun Türklerinin intihabata iştiraklerini zorla ve her ne bahasına olursa olsun temin etmek için her türlü tazyik tedbirlerini aldıracağını söylemiştir.

BAHANELERLE TEVKİF

İskenderun 2 (Hususî) — Kırıkhan istihbarat zabiti dün sabah halkı zorla karakola sevkedip rey vermeğe icbar etmiştir. Karakoldaki icbara rağmen reye iştirâk etmiyenlere tazyikler yapılmış ve türlü türlü bahanelerle derhal tevkif olunmuşlardır. Bu meyanda Kırıkhanlı Recep namında bir Türkün evine Taşnaklar tarafından sureti mahsusada tabanca bırakılmış sonra da ihbar edilerek hapsettirilmiştir.

MEBUS DİYE İLÂN EDİLENLER!

Humus 2 (Hususî) — Sancak mıntekasında yapılan hileli intihap neticesinde kanunî hiç bir sıfatları olmıyan şu zatlar mebus diye ilân edilmişlerdir:

Kırıkhandan Paşa bey zade Mahmud, İskenderundan Şeyh Süleyman Sami Antakyadan Kuseyri Mustafa ve Adalı Ahmed.

KAÇAN SANCAKLILAR ANLATIYOR

Lazkiye 2 (Hususî muhabirimizden) — Sancakta büyük bir dehşetin hüküm sürdüğü Antakyadan kaçıp buraya gelen bazı Sancaklıların ifadesinden anlaşılmaktadır. Bunların ifadesine nazaran müntehibisani seçiminde kanunen lâzım olan rey temin edilmediği halde birçok hileli yollara sapmak ve tazyikler yaparak sahte rey pusulaları atılmak suretile dahi bazı mıntakalarda yüzde beş, bazı mıntakalarda yüzde on derecesinde bir rey ile bir takım adamlar müntehibisani olarak seçilmişlerdir. Fakat bunlar da birer ikişer istifa etmek suretile bu gayrı kanunî duruma karşı memnuniyetsizliklerni ifadeden geri durmamışlardır.

Bu vaziyetten kuşkulanan mandater ve mahallî memurlar 30 teşrinisanide arzu ettikleri adamları mebus çıkarmak için intihabata iştirâk eylememekte ısrar eden müntehibsanleri geceleri süngülerle ve tazyikle kamyonlara doldurarak intihap yerlerine sevketmişlerdir. Bunların zorla rey vermelerini istemişler, fakat bu tazyiklere rağmen birçok müntehibisaniler rey vermekten içtinap etmişlerdir.

SIFIR REYLİ MEBUSLAR

Kaçamıyanların yerlerine mahallî memurlar rey pusulalarını doldurarak intihabı neticelendirmeğe çalışmışlardır. Neticede evvelce mandacılar ve mahallî hükûmetçe mebus çıkarılması tekarrür eden sabık nazırlardan Adalı Mehmed ve lâhık nazırlardan Kuseyri Mustafa, Şeyh Süleyman Sami ve Kırıkhandan Mahmud mebus olarak seçilmişler ve bunlardan bazılarına sıfır reyli mebusluk mazabatası vermişlerdir.

KURULAN BİR PUSU

Bu vaziyet, Sancak halkı arasında derhal şüyu bulmuş ve heyecana sebep olmuştur. Antakya halkı, Türkler, Alevîler, Çerkesler ve Taşnaklardan gayri ermeniler, ortodokslar, hep beraber, kendi arzuları hilâfına yapılan bu intihabın gayrı kanunî olduğunu ve Antakya, İskenderun halkını katiyyen temsil edemiyeceklerini ve esasen Suriye ile hiçbir alâkası olmadığını hükûmet nazarında protesto etmek ve sükûnetle hükûmet konağına gitmek üzere Kuseyri zade Mustafa ve Adalı Ahmedin evleri önünden geçerken ânî olarak bir pusuya düşürülmüşler ve birdenbire mitralyöz ve tüfek yaylım atşeine tutulmuşlardır. Bu vaziyet karşısında heyecan fevkalâde yükselmiş ve halkın ileri gelenleri halkı bu feci manzaradan kurtarmak için çalışırken zabıta kuvvetleri yetişmiş ve onlar da masum halkın üzerine ateş açmak suretile esasen evvelden Kuseyri zade ile Adalının evinde tertip edilmiş olduğu anlaşılan pusu tertibine iştirâk etmişlerdir.

3 ÖLÜ, 50 YARALI

Silâhsız olan halk, taşla ve ellerine geçirebildikleri vasıtalarla nefsini müdafaa için mukabele zaruretinde kalmış ve neticede üç Türk öldürülmüş ve şimdiye kadar tesbit edilebilen neticelere göre, elli kadar da yaralı düşmüştür.

MAHALLÎ HÜKÛMET, ADAMLARINI HALBE KAÇIRIYOR

Bu feci durum karşısında halkın heyecanı fevkalâde bir dereceye varmış ve bu vaziyeti gören mandacılar ve mahallî hükûmet otoriterleri hadisenin vasıta ve âmilleri oldukları anlaşılan Kuseyri zade Mustafa ve Adalı Mehmedi zırhlı otomobillerle ve muhafaza altınada Halebe kaçırmışlardır. Ayni zamanda halka nefes almağa imkân vermiyecek şekilde ağır ve zecrî tedbirler almağa başlamışlar ve her şeyden evvel örfî idare ilân ederek mahallî âsayişi askerî kuvvetlerine terketmişlerdir.

KADINLARA TECAVÜZ EDİLİYOR

Antakya 2 (Husussî muhabirimizden) — 1 kânunuevvel akaşamına kadar Antakyadan firar edenlerden alınan malûmata göre, idarei örfiye dolayısile mülkiye memurları vazifelerinden uzaklaştırılmışlar ve hükûmet konağı milisler tarafından işgal edilmiştir. Sokaklarda akşam beşten sabah yediye kadar gezmek menedilmiştir. Kadınların üstbaşları birer bahane ile aranmakta ve kendilerine tazyik ve tecavüzler yapılmaktadır.

Köylülerin şehre girmeleri menedilmiştir. Şehrin etrafı ve sokaklar süngülü askerlerle çevrilmiştir. Suriyeli zabitler idaresinde Suriyeden devşirilmiş bir takım insanlar asker kıyafetine sokularak mütemadiyen Sancağa sevkolunmaktadır. Antakyada bu devşirme Suriyeli askerlerin bin türlü bahanelerle yağmagerliğe ve sarkıntığa teşebbüs ettikleri ve bu vaziyetin müthiş heyecan uyandırdığı anlaşılmaktadır. Bunların insanlığa yakışmaz tecavüzleri devam etmektedir.

Bu çirkin durum karşısında mandacılar ve mahallî otoriterler seyirci kalmakta ve vaziyete hâkim olmak için her türlü tazyik ve şiddete baş vurmaktadırlar. Sokaklarda iki kişinin dahi beraber gezmesine ve konuşmasına müsaade edilmemektedir. Daha feci haberle ve tafsilât geleceği tahmin olunmaktadır. - Bu haberler Suriyenin muhtelif kaynaklarından alınan haberleri temamen teyid etmektedir. -

Inhisarlar

Ankaraya naklin geri bırakılacağı doğru değil

Ankara 2 (Telefon) — Bir gazete inhisarlar umum müdürlüğünün Ankaraya naklinin geri bırakıldığını yazmıştı. Bu hususta kendisi ile görüştüğüm gümrük ve inhisarlar vekâleti müsteşarı B. Adil bana demiştir ki:

— İnhisarlar umum müdürlüğünün Ankaraya naklinin geri bırakıldığı doğru değildir. Umum müdürlük için burada yapılmakta olan binanın inşaatı bitmek üzeredir. İnşaat bittikten sonra nakil işine başlanılacaktır.

Geçen sene havaların yağışlı geçmesí üzerine bazı memlehalardan kâfi derecede tuz istihsal edilememişti. Bu yüzden o memlehalara civar olan mıntakalarda bir tuz buhranı basgöstermişti. Bu buhranın önüne geçilip geçilmediği yolundaki suale de B. Adil demiştir ki:

— Zamanında alınan tadbirlerle buhranın önüne geçilmiştir. Bugün memleketin hiç bir tarafında tuz buhranı diye bir şey yoktur.

Gayri mübadillerin dertleri

İzmirdeki bono sahipleri bir şirket kurmak istiyorlar

İzmir 1 (Akşam) — Gayri mübadillerin istihkaklarına mukabil Yunanlı emlâkinin satışı, İstanbula nazaran burada daha durgun bir haldedir. Şimdiye kadar satılmış olan malların hemen hiç birinin tapu senedleri istihkak sahiplerine verilememiştir. Bunun sebebi, Yunanlı emlâkinin yıllardanberi bina vergilerinin ödenmemiş ve bakaya kalmış olmasıdır. Yunanlı emlâkinin bina vergilerinin bakayası mühim bir yekûna baliğ olmaktadır.

Şimdi satılan Yunanlı mallarının bina vergileri, hususî muhasebe müdürlüğüne verilmedikçe vergice ilişiği kesilmemekte ve bu yüzden tapuda yeni sahipleri namına tescil muameleleri de yapılamamaktadır. Hususî muhasebe müdürlüğü, bu vergilerin gayri mübadiller takdiri kıymet komisyonu tarafından ödenmesini istemekte ise de bu talep, haklı olmadığı için komisyon, böyle bir tediyeye yanaşmamaktadır. Şimdiye kadar gayri mübadillere aid Yunanlı emlâkinde birçok fuzulî şagiller oturmuş, bir kısmı da millî emlâk müdürlüğü tarafından kiraya verilmiştir. Gayri mübadiller takdiri kıymet komisyonunun, böyle hak sahibi olmıyanlar tarafından işgal edilmiş olan bu malların vergilerini ödemek istememesi tabiî doğru bir harekettir. Diğer taraftan Yunanlı emvalının satışları da durmuştur. İzmirdeki gayri mübadiller, bono kıymetlerinin çok düşmesinden muztariptirler. Bilhassa küçük istihkak sahipleri, hiç bir şey alamamışlardır. Burada bono sahibi gayri mübadillerin bir şirket teşkili suretile Yunanlı emlâkini tamamen ellerine alarak el birliğile idare etmeleri için bir cereyan vardır. Bu suretle, uzayıp giden satış işleri de bir hamlede sonuna erdirilmiş olacaktır.

SİYASÎ İCMAL

Silâhlanma işi

Bütün Avrupada büyük bir harp hazırlığı vardır. Almanya silâh hazırlığını tamamlamış olduğundan şimdi daha ziyade harp zamanında ordusunun ve ahalisinin iaşesi için harice ihtiyacı kalmamasını temin maksadile ziraî istihsalini fevkalâde arttırmaktadır. Memleket baştan başa yeraltı hava karargâhlarile techiz edildiği gibi şimdi de (Silo) ve soğuk hava depoları ile techiz edilmektedir. Her santim toprağın istihsal kuvvetinden istifade olunuyor.

İngiltere ise bilhassa havadan fevkalâde hazırlanıyor. Bir buçuk sene sonra Avrupanın en büyük hava donanmasına sahip olacaktır. Sovyetler, Almanya ve Japonya tehlikesine karşı son derecede hazırlanıyorlar. Sovyetler kongresinde hava işleri komiseri general Kripin'in dediğine göre geçen on ay içinde Sovyetlerin hava kuvvetleri bir misli artmıştır. Bu kongrenin başlıca kararı ayrıca bir mühimmat halk komiserliği yani nazırlığı teşkil etmek olacaktır.

Fransanın hazırlığı da şimdiye kadar görülmemiş derecededir. Harbiye nazırı M. Daladier mebusan meclisine on bir milyar kırk altı milyon franklık bir bütçe verdi. Bu yalnız orduya aid masariftir. Fransa tarihinde bu kadar büyük harbiye bütçesi hiç bir zaman görülmemiştir. Hava ve Bahriye nezaretlerinin yeni bütçeleri de kabarık olacaktır.

Harbiye ve diğer müdafaa nezaretleri için bir ay evvel parlâmentonun kabul ettiği on milyar franklık fevkalâde tahsisat yeni bütçelere dahil değildir. Fransa İngiltereden kendisine yardım edeceğine dair teminat aldığı halde gene memleketin emniyetini kendi silâhının kuvvetli olmasında görüyor. Çünkü İngilterenin yardım taahhüdü tahrik edilmemiş bir tecavüze karşı yapılacağı yolunda kayıdlara bağlıdır. Bundan başka İngiltere yardımının karşılıklı olmasını şart koşmuştur. Yani Fransa da İngiltereye yardım edecektir. Devletlerin bu silâhlanma yarışı siyasî emniyetsizliğin son haddini bulduğunu isbat etmektedir.

İstanbulda gelirile yaşıyan 10556 kişi var

Kadınlar erkeklerden çok yaşıyor. 80 yaşından yukarı kadınlar erkeklerden bir misli fazla..

İstatistik umum müdürlüğü 20 ilk teşrin 935 de yapılan umum nüfus sayımı neticelerini biran evvel tesbit etmek için büyük bir gayretle çalışmaktadır. Geçen bir sene içinde nüfus sayımından elde edilen rakkamlar geniş bir tasniften geçirildikten sonra alfabe sırasile her vilâyet için ayrı ayrı bir broşür hazırlanmaya başlamış ve şimdiye kadar altı vilâyet hakkında çok geniş ve katî rakkamları ihtiva eden cildler neşrdilmiştir.

İstatistik umum müdürlüğü, ehemmiyetine binaen, İstanbulun nüfus vaziyetini mufassal istatistiklerle gösteren broşürü daha evvelden hazırlamıştır. Elimize geçen bu eserde gördüğümüz bazı rakkamları aşağıya naklediyoruz.

Türkiyenin en kalabalık şehri olan İstanbulun nüfusu 380,808 i erkek ve 360,340 ı kadın olmak üzere 741,148 kişiden ibarettir. İstanbulda yaşı 25 den aşağı olmak üzere tam 325,886 kişi vardır ki, bunun 150,457 si kadın, 175,429 sı erkektir. Şu hale göre İstanbul nüfusunun yarısına yakın kısmını bebekler, çocuklar ve delikanlılar teşkil etmektedir.

Bunlardan başka İstanbulda yirmi beş ile elli yaş arasında bulunanların adedi 276,861 dır. Bunun 140,020 si erkek ve 136,841 i kadındır. 50 ile 75 yaş arasında bulunan İstanbulluların sayısı ise tam 127,327 dir.

Yetmiş beşini aşmaya muvaffak olmuş ve hattâ 95 şe kadar yükselmiş hemşerilerimiz 10,842 dir. Bunlardan 4,160 ı erkek, 6,682 si kadındır.

KADINLAR DAHA ÇOK YAŞIYORLAR

Şu katî rakkamlardan anlaşılıyor ki, İstanbulda kadınlar erkeklerden daha fazla yaşamaktadırlar. Meselâ İstanbulda 95 yaşına varmış erkeklerin adedi 133 olmasına rağmen kadınlar 80 fazlasile tam 213 dür. Yetmiş beş yaşından yukarı olan kadın ve erkekler arasında bu fazlalık daima göze çarpmaktadır. Gene meselâ 80 ile 84 yaşlarında bulunan erkeklerin sayısı 1,062 dır. Kadınlar ise 2,001 adedini bulmuşlardır.

İstanbulda asırdide kadınların adedi 73 olmasına mukabil erkeklerinki 41 dir. İstatistiklerde yaşamak rekorunu daima kadınların muhafaza ettikleri açıkça görülmektedir. Her halde İstanbul kadınlarını memnun edecek bir netice!.

BEKÂRLARIN MİKTARI

Gene İstatistik umum müdürlüğünün neşrettiği broşürden anlıyoruz ki, İstanbulda 362,631 bekâr vardır. Bunlardan 207,242 si erkek, 153,389 u kadındır. Bekâr kalmakta erkekler kadınlara faiktirler. Ev bark sahibi olan hemşerilerimizin adedi ise 297,151 dir. Bunlardan başka 73,686 dul vardır. Boşanmışların adedi 6,890 dır. Bu rakkamın 4552 si kadın, 2,338 i erkektir. Görülüyor ki, İstanbulda boşanmamak hususunda erkekler kadınlardan daha fazla inad göstermekte ve boşanma vakalarını mümkün olduğu kadar azaltmak hususunda ciddî bir gayret sarfetmektedirler.

OKUMA YAZMA BİLENLER

İstanbulda okuma yazma bilenlerin adedi tam 410157 dir.Bunlardan 243304 ü erkek ,166,853 ü kadındır. Demek ki, şehrimizde erkekler ilim ve irfana daha meraklı bulunuyorlar. Yalnız okumak bilip yazmak bilmeyen hemşerimiz de vardır. Bunların 4,762 sini erkekler 7,517 sini kadınlar teşkil ediyor. Yalnız okumayı kâfi görerek yazmaya heves etmeyen hemşerilerimizin ekseriyeti gene kadınlardadır. İstanbulda hiç okumak yazmak bilmeyenler 318,712 kişidir ki, tabiî memnun olacak bir netice değil, ve ekseriyeti gene kadınlar muhafaza ediyor.

İstanbulda 19,609 katolik 95,730 ortodoks, 3,904 protestan, 5,138 ermeni, 47,173 yahudi ve 194 da dinsiz vardır. Dinsizlerin 81 i kadın, 113 ü erkektir.

UZVÎ TEŞEKKÜLLERİ NOKSAN OLANLAR

İstatistik umum müdürlüğünün bize verdiği rakkamlara bakarak şehrimizde uzvî teşekkülleri noksan hemşerilerimizin adedini de kolaylıkla anlamak mümkün oluyor.

İstanbulda 1,195 kör, 2,094 bir kolu çolak, 170 iki kolu çolak, 4,244 bir ayağı topal, 533 iki ayağı topal, 850 sağır dilsiz, 573 kanbur, 715 kötürüm vardır. Bunların bir kısmı muharebelerde sakatlanmışlar ye diğerleri dikkatsizliklerinden bu hale gelmişlerdir. Fakat başka memleketlerin istatistiklerine göre bu miktar fazla görülmemektedir.

İRAD SAHİPLERİ VE MESLEKSİZLER

İstanbul istatistiğinde mesleksiz, mesleği meçhul veya gayri muayyen olanlar da tesbit edilmiştir. Buna göre şehrimizde 10,556 irad sahibi vardır ve gelirlerile yaşamaktadırlar. Mesleği meçhul olanların sayısı 1656 dır. 90,241 talebe vardır.

İstatistik umum müdürlüğünün hazırladığı broşürde daha birçok faydalı malûmata tesadüf edilmektedir. Hiç şüphe yok ki, nüfus sayımının bütün neticeleri alındıktan sonra kendi memleketimizi daha yakından tanımış olacağız.

Tuz kanunu kabul edildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

B. Somer tuzun kanunen 3 kuruşa satılması lâzım geldiği halde bazı yerlerde 3,5, hattâ 4 kuruşa satıldığını bu meselenin kökünden halledilmesini İskenderiyeye şimdiki halde peynir gönderememememizin de tuz fiatının tesiri olduğunu söylemiştir.

Sivas mebusu İsmail Oğuzda tuzun memlâhalarda 3 kuruşa satılması lâzım geldiği halde köylerde 10-15 kuruşa kadar satıldığını, hükûmetin buna bir çare bulmasını istedi.

Gümrük inhisarlar vekili cevap vererek ezcümle demiştir ki:

— Tuz, Türkiyede bulunan bütün tuzlalarda kanunî fiat olan 3 kuruşa satılmaktadır. Yalnız iki memlâha vardır ki, biri Çamaltı, digeri de Koçhisar memlâhasıdır. Bu iki memlâhada tuzun istihsal edildiği yerler, yığın yapıldığı ve satılığa çıkarıldığı yerlerin ayni değildir. Yığın yapıldığı yere kadar götürme masrafı tuz fiatine ilâve olunur. Koçhisarda tuz bu yüzden 3 kuruş 10 paraya satılır. Çamaltında da vaziyet böyledir. Buralarda tuzun istihsal olunduğu yere kadar halk gidemez. Fakat diğer memlâhalarda müşteri tuzu 3 kuruşa alabilir.

Gümrük İnhisarlar vekili Sivas mebusu İsmail Oğuza da cevap vererek demiştir ki:

— Sivas ambarında tuz dört kuruşadır. Bu sene Sivas tuz yerlerinde az miktarda tuz çıktığı için Çamaltı ve sair yerlerden oraya tuz gönderdik ve halkın tuz ihtiyacını temin etmek için yeniden ambarlar açtık. Tuz orada dört kuruştur. İnhisarlar idaresi tuzu kanunî fiate satmaktadır. Başkalarının ihtikârına mâni olmak için satış yerlerinde ambarlar açmaktadır. Buna rağmen bazı yerlerde eğer tuz on kuruşa veya on beş kuruşa satılıyorsa bununla da mücadele etmek lâzımdır ve ediyoruz.»

Kütahya mebusu Mehmed meselenin fırka grupunda görüşülmesini istedi ve bu yolda bir takrir verdi.

Gümrük ve inhisarlar vekili cevap vererek meclise böyle bir teklif yapılamıyacağını, takririn reye konulmasını yerinde görmediğini söyledi.

MEMLEKET HABERLERİ

Zonguldak halkevi çok iyi çalışıyor

Bir süt damlası açıldı, ameleye öğle ve akşam sıcak yemek veriliyor, sıhhatleri korunuyor

Zonguldak Halkevi üyeleri ve Himmetin oğlu piyesinden bir sahne

Zonguldak (Akşam) — Zonguldak Halkevi 94 bin lira sarfile vücuda getirilmiş çok güzel binası içinde, kollarının canlı çalışması sayesinde muvaffakiyet yolu üzerinde durmadan ilerlemektedir.

Halkevinin altı aylık faaliyetini memnuniyetle kaydediyorum:

Temsil kolu, bu müddet içinde halka 10 temsil, 14 konferans vererek 6 filim göstermiş ve bundan başka ayrıca okulların iştirakini temin ederek 5 müşterek temsil daha vermiştir. Halk bu temsillere tahminden fazla rağbet göstermiştir.

KÖYCÜLÜK KOLU

Bir köyü (nümune) olarak ele almış ve şimdilik bunun üzerinde faaliyetini arttırmıştır. Bu tetkikten alınacak neticelere göre diğer köylerle derhal meşgul olunacaktır.

Çalışma tarzına muayyen bir istikamet verilebilmek için de köyleri mıntakalara ayırmış bulunan komite bir kaç ay içinde yoksul köylülere 1300 kilo mısır dağıtmak suretile yardımda bulunmuştur.

SOSYAL KOL

Bir Sütdamlası kurmak için amele birliği bütçesine 10 bin lira tahsisat koydurmuş, muhtaç hastalara mahsus bir de tedavievi açtırmıştır. Yoksullar bundan çok istifade ediyorlar.

Bu arada hapishane de ihmal edilmemiştir. Kimsesiz mahkûmlara çamaşır, elbise gibi yardımlardan başka gazete ve mecmua da yollanmakta, bu suretle mahkûmların medenî ve fikrî ihtiyaçlarının temin ve tatminine çalışılmaktadır.

Takdire lâyık bu alâkadan başka muhtelif kömür sosyeteleri nezdinde yapılan teşebbüsler neticesinde ameleye sabah ve öğle sıcak yemek verilmesi meselesi halledilmiş, sıhhatlarının korunması üzerinde ehemmiyetli surette durulmuştur.

Hâttâ bugün için eşhas elindeki maden ocakları da aynı şekilde harekete geçmiş bulunuyorlar.

İşçiler için yeknesak bir giyim tarzı düşünen kol, millî sınaî müesseselerle anlaşarak müteaddid örnekler getirtmiştir. Uygunu seçildikten sonra havza işçileri ucuz, sağlam ve bir örnek giyinmiş olacaklardır.

Bu çalışkan komitenin başladığı işlerin biri de (amele ve işçi) dershaneleridir. Onlara anlıyabilecekleri tarzda sınaî resim, amelî elektirkçilik, motörcülük öğretilecektir.

Halkevi spora da çok ehemmiyet vermiş, muntazam bir saha temin etmiş ve müteaddid maçlar tertip ettirmiştir.

Mevcut orkestra ve bando kuvvetlendirilmiş, 120 lira maaşlı bir muallim arzu eden gençlere musiki dersleri vermeğe başlamıştır.

Uşak şehir meclisi toplandı

İlk içtimada riyaset divanı seçildi

Uşak (Akşam) — 1 teşrinisani 936 pazartesi günü saat 14 de Uşak şehir meclisi kanuni toplantısını belediye meclisi salonunda yaptı. Bu içtimada şehir meclisinin 23 üyesi de hazır bulunmuştur.

Yapılan intihab neticesinde meclis birinci reis vekilliğine Nurullah Yörük, ikinci reis vekilliğine Mehmed Uluğ, kâtipliklere de Osman Kurtuluş, Asım Kabadayı, daimî encümene: Yusuf Aysal, Ahmed Demirci, Nurullah Yörük, bütçe encümenine: Yusuf Aysal, Hamdi Özkırım, Mehmed Tolrak, İbrahim Özer, Osman Balatlı, tetkiki hesab encümenine: Yusuf Aysal, Asım Kabadayı, Mehmed Torlak seçildiler.

Riyasetin bir yıllık icraat raporu okundu. Raporun leh ve aleyhinde söz alanlar arasında başta belediye reisi olmak üzere Yusuf Aysal, Hakkı Yılancı, Orhan Kâmil Kabalak bulunuyordu.

Bu kısım çok hararetli görüşmelere vesile olmuş neticede belediye reisinin verdiği mukni ve etraflı izahat kâfi görülmüş rapor tasvip ve tasdik edilmiştir.

İcraat raporunda, yapılan ve yapılacak olan işlerin öz ve esasları çok güzel belirtiliyordu.

İki esrar kaçakçısı tutuldu

İzmir (Akşam) — İzmirin Cumaovası nahiyesinde esrar kaçakçılığı yapan iki deveci tutulmuştur. Bunlar Seferihisar kazasının Orhanlı köyünden Hüseyin çavuş ile Hüseyin oğlu İbrahim adındadır. Geceleyin kaçırdıkları 233 kilo esrar üç ipek esrar eleği, bir Bulgar mavzeri ve bir nagand tabanca ile tutulmuşlardır.

Manisada Osmanbey çiftliğinde de 644 kilo esrar ve üç ipek ve tel esrar eleği tutulmuştur. Kaçakçılar adliyeye verilmişlerdir.

İki Osman arasında kavga

İzmir (Akşam) — İzmirin Değirmendere nahiyesinde Gümüldür köyünde bir vaka olmuştur. Ali Osman ile Osman arasında bir kavga çıkmış, Ali Osman bıçakla Osmanı yaralıyarak dört dişini kırmış, Osman da, Ali Osmanı sol kolunun bileğinden yaralamıtşır. İki yaralı İzmir Memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Göçmenler için yeni evler

İzmir vilâyetinde yeniden köyler teşkil edilecek

İzmir (Akşam) — Bu yıl vilâyetimizde iskân edilen göçmenlere ilkbaharda yeni evler inşa ettirilecek ve göçmenler bu evlerde iskân olunacaktır. Yapılacak evlerin plânları sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden vilâyete gelmiştir. Foça, Torbalı, Çeşme ve Kuşadası kazalarında Çeşmenin Alaçatı nahiyesi ile Ildır mıntakasında yeniden köyler inşa edilecektir. Bergama ve Kemalpaşa kazalarında iskân edilen muhacirlerin evleri, şimdi iskân edildikleri köylerde inşa ettirilecektir.

Yeni teşkil edilecek köyler, 100 evden aşağı olmıyacak ve bu köylerin yerlerinde evvelâ iskân, nafıa, sıhhat ve ziraat müdürlerinden teşkil edilecek bir heyet marifetile tetkikler yaptırılacaktır. Köylerin yerlerinin şimendifer hattına veya şoseye yakın olmasına, güzel manzaralara hâkim bir yerde bulunmasına, iyi havalı ve temiz içme sulu olmasına dikkat edilecektir. Baharda göçmen evlerinin inşasına başlanmak üzere şimdiden inşaat malzemesinin ve köy yerlerinin hazırlanmasına başlanacaktır. Gelecek sene Romanyadan memleketimize 100 bin muhacir getirilecektir.

Erzincanda parti kongreleri

Erzincan (Akşam) — Cumhuriyet Halk partisi Ocak ve nahiye kongrelerini yapmış bu kongrelerde memleket hakkında faydalı dileklerde bulunmuştur. Kongrelere her yıldan daha çok arkadaş iştirak etmiştir.

Bu vesile ile merkezde teşekkül eden Ağtaş nahiyesinin idare heyetine şu zevat seçilmişlerdir:

Başkanlığa: Belediye merkez memuru Mustafa Hatunoğlu, Sekreterliğe: Belediye muhasebecisi Fevzi Ulusoy, Muhasipliğe: Mütekaidini askeriyeden Tevfik Ataman, Âzalıklarına: Tüccardan Vehbi Kösal Mehmed Türkmen.

Bursa hapishanesinden kaçan bir hırsız yakalandı

Hırsızlıktan dört sene hapse mahkûm olan Yorgi adında biri geçenlerde bir kolayını bularak Bursa hapishanesinden kaçmağa muvaffak olmuştur. Yorgi Bursa civarında aranmışsa da bulunamamış, mahallî Adliyesi vilâyetlere müracaat ederek kaçak mahkûmun yakalanmasını istemiştir.

İstanbul polis ikinci şube memurları sıkı bir tahkikat neticesinde Yorgiyi burada Galata civarında dolaşırken yakalamışlardır. Yorgi Bursaya gönderilecektir.

KADIN KÖŞESİ

Gece elbisesi

Beyaz ipek kadifesinden gece elbisesi. Bütün bluz boncuk ve pul ile işlenmiştir.

İstanbul limanı

Tahmil ve tahliye ücretlerinde ucuzluk ne nisbette olacak?

Liman idaresi umum müdürü bay Raufî önümüzdeki cuma günü Ankaraya gidecek, iktisat vekâletile temaslarda bulunacaktır. İstanbul limanında mihanikî asrî tesisat yapılmasından sonra tahmil, tahliye ücretlerinin indirileceği haberi alâkadarlar arasında memnuniyet uyandırmıştır. Ancak bu tenzilâtın miktarı şimdiden tahmin edilemiyor. Umum müdür cuma gününe kadar bu ciheti tetkik edecek ve tenzilât miktarı hakkındaki katî rakkamı tesbit ederek vekâlete bildirecektir.

Ankaradan dönüşte derhal faaliyete geçilerek limanda yeni tesisat yapılmasına başlanacaktır. Vinçler kurulduktan sonra tahmil, tahliye tarifesi daha ucuz olmak üzere yeniden tanzim edilecektir. Hamallık işleri de liman idaresine geçtikten sonra ticaret eşyalarının nakil ve yükleme, boşaltma masraflarının bir hayli azalacağı haber veriliyor. Ayni zamanda sürat te temin edilecek, bilhassa ihrac maddelerimizin bekletilmeden nakli daima gözönünde tutulacaktır.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 41

— Siyah gözler.. hem de böyle içinde gecelerin esrarlı siyahlığı parlıyan siyah gözler pek kıymetlidir. Ulema siyah gözleri sönmiyen, ölmiyen gözler diye tarif ederler. Sen bu gözlerle mühendis Ragıbın plânlarından mükemmel plânlar yapar. Kendine apartımanlar, villâlar kurabilirsin!.

Bu tarif ikinci bir kahkaha çığlığı kopardı.

Sıra kendi sevgilisine gelmişti.

Onu biraz daha kendine çekti.

Dizlerine oturttu.

Derin, derin baktı.

Sonra içini çekerek devam etti:

— Senin gözlerin.. engin denizlerin derinliğini, kıyıların yeşilliğini, dalgaların köpüğünü içine toplayan hem çekici hem boğucu gözler... Bu gözler tehlikeli gözlerdir. Breket ki şimdiki halde bu gözlerde seyahat eden erkek benim gibi tecrübeli bir kudrettir...

Kadehleri titreten, duvarlarda akisler bırakan üçüncü kahkaha sağnağı uzun sürdü.

Kızlar fırtınaya tutulmuş lâleler gibi biribirlerine sarıldılar ve üç erkek zevk ve neşenin heyecanı ile dolu kadehlerini yuvarladılar.

Fakat Nâzım Cemalin gözleri hakkında verdiği hükümlerden pek hoşlanan üç genç kız şimdi yeni bir müsabaka istiyorlardı:

— Hangimizin vücudü güzel!.

Nâzım Cemal kaşlarını çattı:

— Yook.. bir gecede iki imtihan olmaz. Onu da başka akşama bırakalım.

Fakat onları vaz geçirmek imkânı yoktu.

Hepsi de etrafını çevirmişler, saçlarını çekiyor, yanağını okşuyor:

— Söyle, söyle!.

Diye israr ediyorlardı.

Arkadaşları da pek eğlenceli buldukları bu müsabaka için Nâzım Cemalin hakemliğini istiyorlardı.

Mukavemet edemedi.

— Pekâlâ, dedi. Dizilin bakalım karşıma.

Alışkın kafes kuşları gibi cıvıldaşarak yanyana geldiler.

— Eteklerinizi biraz kaldırın.

— Biraz daha!...

Nâzım Cemal sandalyesinde bir devir yaptı!. Biraz eğildi.

— Güzel. Üçünüzün de bacakları kusursuz. Yalnız üçünüz de biraz toplanması lâzım. Beşer kilo yeter. Şimdi bir de sırtınızı dönün.

Açık denizler aşarak gördükleri ilk kara parçasına tehalükle konan keklik yavruları gibi üç genç kız yüzlerini duvara çevirdiler.

Nâzım Cemal bu manzara karşısında hakemliğini unuttu ve üç erkek zalim ve haşin bir avcı ihtirasile fırlayıp onları yakaladılar.

***

... Nazım Cemal akşam üzeri arkadaşının yazıhanesine uğradığı zaman hayret içinde kaldı.

Ahmed Melihin odasına geçilen camlı bölmede Jale yazı makinesinin önünde çıtır çıtır bir şeyler yazıyordu.

Bir saniye gülerek biribirlerine baktılar. Nâzım Cemal alçak sesle sordu:

— Kız ne işin var burada?.

Genç kız başını öne eğerek cevap verdi:

— Artık burada çalışıyorum.

Nâzım Cemal bir dakika düşündü. Sonra kaşlarını kaldırarak dudağını büktü:

— Hayırlısı olsun. Bey içerde mi?.

— İçerde efendim. Bir misafiri var.

— Erkek mi?.

Genç kız gülümsedi:

— Erkek efendim.

Kapıyı vurdu. Girdi.

Ahmed Melih bir ecnebi ile iş üzerine konuşuyordu. Muhaverenin uzun sürmiyeceğini anlatan bir işaretle ona yer gösterdikten sonra devam etti. Bir Alman ticaret evinin mümessili olduğu anlaşılan ecnebi Ahmed Melihe bir çek yazıp bırakarak ayrıldı. Misafirini dış kapıya kadar geçiren Ahmed Melih döndüğü zaman yüzü gülüyordu. Nâzım Cemale bir sigara verip bir tane de kendi yaktıktan sonra yüzüne baktı:

— E ne var, ne yok bakalım!.

Nâzım Cemal pek tabiî görünen bir safvetle boynunu büktü:

— Hiç, ne olsun. Sende ne haber?.

Ahmed Melih onun göz önündeki hâdiseye bile tegafül göstermesine kızdı. Halbuki o konuşmak, gülmek için en sade fırsatları bile kaçırmazdı ve şu anda kafasının içinde kim bilir zehir gibi ne acı fikirler kaynaşıyordu.

Kuvvetli bir motörü işletmek için marş düğmesini çevirmek nasıl lâzımsa Nâzım Cemali söyletmek için de onu ateşleyecek bir harekette bulunmak lâzımdı.

Ahmed Melih bunu pek iyi biliyordu. Karşısındaki koltuğa yerleşirken dedi ki:

— Dışarıdakini gördün mü?.

Boşanmak, çözülmek için bahane arayan Nâzım Cemalin dudakları seyriyor, burun delikleri açılıp kapanıyordu.

Katıla katıla gülmemek için kendini zor tuttuğu o kadar belliydi ki, ağzındaki sigara karşısındakini tehdid eden bir tabanca namlusu gibi mütemadiyen daireler çiziyordu.

Gözlerinin o habis o zalim tebessümü ile arkadaşına bakarak cevap verdi:

— Gördüm. Jale değil mi?.

— Evet, iki gündenberi burada çalışıyor.

— Mübarek olsun.

Ahmed Melih vaziyeti aydınlatmak ihtiyacını duymuş gibi izahat verdi:

— Benim kâtibin zaten askerliği çıktı. Nasıl olsa bir daktiloya ihtiyacım vardı. Jaleye çalıştığı yerden otuz lira veriyorlarmış. Ben biraz zam yaparak yanıma aldım.

Nâzım Cemalin dudakları açıldı ve kapandı:

— Hayırlı olsun!.

— Zavallı kız iki yıldır çalıştığı halde aylığını arttırmamışlar. Teklifimi sevinçle kabul etti. Benim işlerim zaten ağır değil. Burada rahat eder kızcağız!.

— Çok doğru!.

— Sakin huylu bir kız. Hem burada gözümün önünde bulunur.

Nâzım Cemal artık kendini tutamadı. (Arkası var)

Hergün bir hatıra

Rozet kutusunu açtık içinden müthiş bir tezkere çıktı

Başka bir tezkerede de: "Siz kadınlara para mı?.., günahımı bile vermem?„ yazılı idi

Sultanahmeddeki ahşap konağın bahçe kapısından geçtim. İki merdiven çıktıktan sonra işte eski kadınlar birliği kâtibi umumisi bayan Aliye Esadın misafir odası...

Bir zamanlar gazetelerde hemen her gün fotoğrafları çıkan, kendisinden uzun uzun bahsedilen eski Kadınlar birliği kâtibi umumîsi şimdi tamamile münzevi bir hayat geçiriyor. Artık gazeteler Marlene Dietrih, Greta Garbo gibi her gün bayan Nezihe Muhiddinden, bayan Aliye Esaddan, bayan Lâtife Bekirden bahsetmiyorlar..

Eski kâtibi umumîye sordum:

— Kadınlar birliğine ait tuhaf hatıralarınız vardır.. anlatır mısınız?

Bayan Aliye Esad gülümsedi:

— Evet.. dünyada en ciddî işlerin bile komik tarafları olabilir... Siz tuhaf hatıra derken aklıma Birliğin ilk toplantıları geliyor... Bu toplantılar hakikaten görülmeğe değerdi.

Bina yok, nerede toplanılacak? Nihayet meşhur bir bakteriyoloğ doktor birlik azasına şu müjdeyi verdi:

— Ben feministim.. onun için haftada bir gün toplanmak üzere muayenehanemi size bırakabilirim..

Biz de haftada bir gün bu bakteriyoloğun muayenehanesinde toplanıyordum. Tahlil edilmek üzere getirilmiş bir sürü şişelerin arasında hararetli içtimalar...

Azadan biri meselâ son derece hararetlenir, sözlerinin en ateşli noktasında farkında olmıyarak tahlil edilecek bir şişeyi havaya kaldırır..

Derhal etraftan sesler:

— Aman dikkat.. şişedekini üstümüze başımıza dökeceksin...

Şişe derhal yere bırakılır. Münakaşaya devam edilir.

İlk defa «Kadınlar birliği» namına rozet dağıtılmasına karar verdik... Bir kurban bayramı... Rozetler dağıtıldı. Para kutuları geldi. Heyet halinde toplandık.. kutuları açtık.. bir de bakalım.. paraların arasında bazı kâğıtlar.. bir takım acaib acaib tezkereler..

Bunlardan birini açtık. Gayet muntazam bir yazı ile şu cümle: «Kahrolsun kadınlar...» Müthiş bir antifeminist bir adam para yerine bükmüş, bükmüş bu kâğıdı kutumuza atmıştı.

Bundan sonra bir tezkere daha bulduk. Onu da çtık. Şu cümle: «Siz kadınlara para mı vermek? Günahımı bile vermem..»

Üçüncü tezkere sarı bir kâğıt üzerine yazılmıştı. Onda da şu cümle vardı: «Kadınların köküne kibrit suyu...»

O vakit memlekette pek çok antifeminist olduğu anlaşılıyordu.

Ertesi bayram gene rozet dağıttırıyoruz. Gene kutular geldi. Açtık. Gene tezkereler...

Bir tanesini açınca bir bayram evvelki ayni yazı ve ayni cümle:

«Kahrolsun kadınlar...» Bir bayram evvel sakladığımız tezkere ile bu yazıyı karşılaştırdık. Noktası noktasına, harfi harfine ayni idi...

Öteki tezkerelerin içinde kadınlara püskürenler, nasihat edenler, tehdidde bile bulunan vardı.

Bu kutulardan çıkan tezkereler seneden seneye azaldı. Lâkin talik yazı ile:

«Kahrolsun kadınlar!..» cümlesini yazan meçhul zat sanki kendisine bu işi mühim bir vazife edinmiş gibi her bayramda bu acaib puslasını kutumuza atıyordu... Puslaların arkası kesildi. «Kahrolsun kadınlar..» cümlesinin meçhul muharriri bu işte tek başına kaldı. Son senelere kadar bize kutularımız vasıtasile iltifatını eksik etmedi.

Para ile dolu sandığımız bazı kutuları açıyorduk ki bir çokları yarı yarıya tramvay bileti atmışlar... Bir

Eski Kadınlar birliği umumî kâtibi Bayan Aliye Esad

biletin üstünde de şu cümle vardı:

«Size bundan başka verecek bir şeyim yok...» İşte size tuhaf bir hatıra...

Bize bazı kadınlar müracaat eder:

— Kocam gece gündüz beni dövüyor.. artık canıma tak dedi. Boşanmak için mahkemeye müracaat ettik. Ama avukat param yok...

Derdi. Bunun üzerine biz de cemiyetin avukatı olan bir bayanı bu işe memur ederdik.

Gene böyle bir bayan bize müracaat etti:

— Aman bana bir avukat bulunuz da şu zalim adamın elinden beni kurtarınız.. dedi.

Cemiyetin avukatını bu işe memur ettik. Avukatımız bununla meşgul oladursun.. bir gün bir de baktık. bize: «Bir avukat bulunuz da beni o zalim adamın elinden kurtarınız..» diye yalvaran kadın kolunda kocası çıkageldi. Karı koca:

— Rica ederiz.. dediler... Bizimle uğraşmayınız... Biz gül gibi geçiniyoruz.

— Peki.. dedik.. memnun olduk..

Aradan iki ay geçti. Kadın gene geldi:

— Aman avukat bulunuz.. bu zalim adamın elinden beni kurtarınız.

Geçen seferki vakayı hatırlamakla beraber gene kadının işini avukatımıza havale ettik. 10 gün sonra bir de bakalım, bayan gene «zalim adam» dediği kocasının kolunda...

Bayan Aliye Esad anlatırken hatırıma geldi. Kadınlar birliği umumî kâtibi Üniversitenin ilk kadın mezunları arasında idi. O zaman Darülfününunda kadın ve erkek talebe ayrı ayrı okuyordu.

Bu garib tedrisat usulüne dair bayan Aliye Esadın hatıralarını sordum.

Güldü:

— Sormayınız, dedi. Bu tedrisat pek tuhaftı... Sinemalarda olduğu gibi kız talebe günün bir saatinde derse girer, erkek talebe başka bir saatte.

Hocalar erkek olduğu için hepimiz çarşafla oturuyoruz. Hattâ bazılarının peçeleri teneffüs zamanlarında kapalı dururdu. Çarşaf başta ders dinlemeği tasavvur ediniz... Nihayet ikinci, üçüncü senede bazı sıcak havalarda çarşaflarımızın önünü şöyle biraz açardık..

Aman efendim. Böyle çarşaflarımızın pelerinlerimizin önünü açtığımız sene ne kadar sevinmiştik..

— Medeniyet böyle olur... diyorduk... İşte asrîlik böyle olur...

O zaman bize bu çarşafların önünü açmak ne büyük bir asrîlik gibi gelirdi. Şimdi aklıma geldikçe gülüyorum.. Hey gidi günler hey..

H. F.

Bazil Zaharofa yeni mirasçılar çıktı!

Bunlardan biri Zaharofun oğlu olduğunu iddia ediyor

Kunduracı Hyman Barnet Zaharof

Birkaç gün evvel Montekarloda ölen meşhur zengin Bazil Zaharofa İstanbulda iki mirasçı çıktığını yazmıştık. Bunlar Bazil Zaharofun amcalarının kızlarıdır.

Diğer taraftan Londrada da Zaharofa bir mirasçı çıkmıştır. Bu mirasçı Hyman Barnett Zaharof adında bir kunduracıdır. Aslen Lituvanyalıdır. Kunduracı, Zaharofun oğlu olduğunu iddia etmektedir! Gazetecilere diyor ki:

«— Ben Zaharofun oğluyum. Babam aslen Rustu, hakikî ismi Manel Zahardı. 1870 senesinde Haika Elka Karolinski adında bir Rus kadınile Vilkomir şehrinde evlendi, bir sene sonra ben doğdum. Vilkomir evvelce Rusyada idi, şimdi Lituvanyadadır. Ben babamın biricik çocuğu olduğunu sanıyorum. Manel Zaharın Haika Karolinski ile evlendiğine dair elimde vesikalar vardır. Zahar, Zaharof demektir.

1911 senesinden beri babamla konuşmak istedim. Fakat kendisine yaklaşmak kabil olamadı.»

Kunduracı şimdi 66 yaşındadır. Kırk sene evvel İngiltereye hicret etmiş ve Leicesterde yerleşmiştir. 1898 senesind bir İngiliz kadınile evlenmiştir.

Bakalım ölen esrarengiz milyonerle daha kimler akraba çıkacak!.

Palto hırsızlığı

Sofya polisi hırsızları arıyor

Sofya (Akşam) — Son günlerde Sofyada palto hırsızlığı çoğalmıştır. Şehrin yalnız merkezindeki lokanta ve kahvehanelerden birkaç gün içinde 30 kadar palto çalınmıştır.

Polis uzun araştırmadan sonra hırsızı yakalamıştır. Hırsız 20 yaşında bir gençtir. Çaldığı paltoları dörder yüz levaya satmış. Paraları genç bir kızla yemiştir. Hırsız, çalınan paltonun kolayca satılması için, daima yeni ve güzel paltoları tercih ediyordu.

Diğer mahallelerde de palto hırsızlığı çoktur. Bu yüzden birçok kimseler paltolarını sırtlarından çıkarmıyorlar. Polis hırsızları arıyor.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 41

Üçü birden kaleden dışarı çıktı. Hendeğin kenarında düşmanın ileri gelenlerinden üç kişi duruyordu

Lala Mehmed paşa suyu hesapla veriyordu. Sarnıçta üç günlük su kalmıştı. Üçüncü Mehmedle anası Baffa, güvercin kebabı, Üsküdar kaymağı, helvahanei âmirenin en güzel tatlılarını yiyorlar, İstanbulun en saf kaynak sularını içiyorlardı.

Kalede ekmeğin yüzünü gören yoktu. Bereket versin Kara Ali beye... Kendi erzakından biraz un ayırdı. Onu da Lala Mehmed paşa için sakladı. Kale dizdarı da biraz un saklamıştı. Onu da kendi nefsi için ayırmıştı. Estergon kalesinde bütün halkın yediği, sade buğdaydı. Buğdayı saçta kavuruyorlar, el değirmeninde çekiyorlar, üstüne su dökerek karınlarını doyuruyorlardı.

Peçevî İbrahim efendi de bu felâkete katlandı. Onun da yanında sekiz hizmetkârı vardı. Onlar da buğdayı böyle kavurup yerlerdi. Karınları o kadar acıkırdı ki, kavrulmuş buğdayı yedikleri zaman, âdeta bir zevk duyarlardı. Hatta kavrulmuş buğdaya kaşık atarlarken:

— Böyle bir nimet varmış ta, biz bundan nasıl olup ta gafil imişüz? Şu belâdan selâmetle bir kurtulursak, şimden sonra her zaman bundan yiyelim!

Diye aralarında konuşurlardı.

Fakat bu hal, daha ne kadar sürecekti? Artık Lala Mehmed paşanın da, askerin de canlarına yetti. Kaleyi vire ile vermek istiyorlardı. İçlerinden bir kaç kişi kale bedenlerine çıktılar:

— Kaleyi vire ile verelim!

Diye çağrıştılar.

Düşmandan hiç bir cevap alamadılar. Yalnız:

— Sabah görürsüz!

Diye bir ses işittiler.

Kalede ne yeniçerinin, ne de kul oğullarının tahammüle halleri kalmamıştı. Bir uğurdan hepsi Lala Mehmed paşaya hücum ettiler:

— Bu hale geldik. Artık tahammülümüz kalmadı. Kaleyi vereceğiz, dediler.

Lala Mehmed paşanın fena halde canı sıkıldı:

— Ben buraya ölmek için girmiş, kapanmışım. Ben ölmeyince kaleyi veremezsiz, dedi.

Aralarında aşağı yukarı lâkırdılar oldu. Hepsi birden paşayı taşa tuttular. Bir kaç yerini yaraladılar.

Lala Mehmed paşaya söz geçiremiyeceklerini anlayınca, düşündüler:

— Biz ondan ne istiyoruz? Ne? Anadolu beylerbeyisi buraya zaruretle girmiş ve kapanmış bir adamdır. Onun ne padişahla, ne de serdarla hiç bir alâkası yoktur. Biz hemen sancak beyini bulalım, dediler.

Estergon beyi Seyid beyi buldular. Onun da bir kaç yerinden kafasını yardılar. Kolunu kırdılar. Muşta ile, yumrukla ite kaka dışarı çıkardılar.

Gece yarısı, kale içi bu mücadelelerle uğraşırken, düşman sabaha kadar o kadar top yağdırdı ki! Estergona belki iki bin gülle atıldı.

Kara Ali beyin dediği çıktı. Yeniçerilerle kul oğulları kaleyi teslim etmek istiyorlardı. O gece, hep bir araya toplandılar:

— Hemen yarın gece bir uğurdan bedenden sıçraşalım. Ve başımız alıp kaçup gidelim. Düşen düşsün, kalan kalsun, dediler.

Bütün gece aralarında tertibat aldılar.

Düşman bunu sezmez olur mu? Onlar için bu, tam bir fırsattı.

Top sadası kesildi. Sabaha doğru uzaktan bir ses işitildi:

— Kani vire çağıranlar?

Vireyi çağıranlar, kalenin bütün muhafızları değillerdi ki... Aralarında epey gürültü patırdı oldu. Nihayet Sirm beyi boyalı Hüseyin beye koştular.

— Vireyi sen söyleş, dediler.

Hüseyin bey de razı değildi. Fakat yeniçerilerle kul oğulları o kadar azmışlardı ki, zavallı Hüseyin beyi ensesinden yumruklıyarak kale kapısına kadar sürdüler.

Kalenin küçük bir kapısı vardı. Ardı kâmilen taşla doldurulmuştu. Taşlarını hep birden kaldırdılar. Kapıyı açtılar. Fakat Hüseyin bey çıkmak istemiyordu.

Lala Mehmed paşanın kâtibi Peçevî İbrahim efendi uzakta durmuş, bu feci vaziyeti seyrediyordu.

Hüseyin beyin İbrahim efendiye çok itimadı vardı. İbrahim efendi macarcaya hakkile vâkıftı. Peçde oturmuş, Macarlarla düşüp kalkmış, Macar dilini tamamile öğrenmişti. Kendi, Sokollu Mehmed paşanın da akrabasındandı.

Hüseyin bey, İbrahim efendinin yanına geldi. Kâfirle vireyi söyleşmekten başka çare kalmadığını anlattı:

— Gel, bile çıkalım. Bu da bir eğlencedir, dedi.

İbrahim efendi tereddüt etti. Lala Mehmed paşanın ölünciye kadar müdafaa etmek için kapandığı bir kaleyi teslim etmek müzakeresine karışmayı vicdanına yediremiyordu.

Lala Mehmed paşanın berat kâtibi Ahmed Çelebiye döndü. Ahmed Çelebi ehlidil bir adamdı:

— Ne dirsin, Ahmed Çelebi? Gel bile çıkalım, dedi.

Ahmed Çelebi razı oldu. Fakat düşmana karşı ihtiyatlı davranmak istedi:

— Amma hendek aşırı söyleşelim, dedi. Belki Hüseyin beyin de başına bir belâ gelir. Bu, çok mümkündür.

Üçü birden kaleden dışarı çıktılar.

Hendeğin kenarında düşmanın ileri gelenlerinden üç kişi duruyordu. Evvelâ tercümanları ilerilediler:

— Berü geçin!

Diye bağırdılar.

Geçmediler:

— Yok. Bunda söyleşelim, dediler.

— Ya anınla buranın ne farkı vardır? diye sordular.

Alay beyi Hüseyin bey hiç korkmadı. Hendeği atlayıp geçti. İbrahim efendi ile Ahmed Çelebi de geçtiler, ve biribirlerinin ellerini sıktılar. Aralarında gûya hiç bir şey yokmuş gibi konuşa gülüşe Tepedelene doğru gittiler. Macarlar, Türkleri bir türbeye götürdüler. Bu türbe Estergon ümerasından birinin türbesi idi. Irk gayreti Macarları öyle heyecana getirmişti ki, mezarın üzerine dört mermer direkli bir türbe yapmışlar ve etrafına duvar çekmişlerdi.

Macarlar bu türbeye girdiler, mezarın üzerine oturdular. Türkler de biribirinin yanında, bir tarafa oturdular. Fakat Macarların mezar üzerine oturduklarına içlerinden fena halde kızdılar. Artık sıkılmayı elden getürdüler.

Düşman murahhaslarının ilk sözü şu oldu:

— Kaleyi niçin verirsiz? Bu kadar zamandanberü bunca top yediniz. Bu kadar derdin çektiniz. Vermedünüz. Şimdi niçin verirsiz? Yohsa yiyeceğiniz, suyunuz yok mudur?

Buna cevap vermek lâzımdı. Halbuki kaleden dışarı çıkmadan aralarında hiç bir şey sözleşmemişlerdi. Hüseyin bey sesini çıkarmadı. İbrahim efendi cevap verdi:

— Biz kaleye, Sinan paşa oğlu Mehmed paşa on güne kadar gelip bizi kurtarmak şartile kapanmış idik. Bir aydan fazla oldu. İmdada gelmedi. Bize böyle iş itti. Kaleyi, padişah onun kafasını kessin diye veriyoruz.

Bu söz, vakıâ onların suallerine kandırıcı bir cevap değildi. Fakat onlar kandılar:

— Gerçektir, dediler

Peçevî İbrahim efendi sözüne devam etti:

(Arkası var)

İĞNE – ÇUVALDIZ

MİZAH

ELBETTE

Genç, direktörün odasına girdi, referanslarını verdi, iş istedi.

Direktör kâğıdları okudu:

— İyi dedi, gözünüz yükseklikler de mi bari...

— Elbette; siz bir kere beni buraya alınız, ben sizin yerinize geçmek için elimden geleni yaparım!..

SEBEBİ

Bir çocuk, eşeğinin başından tutmuş çarşıdan geçiyordu.

Birkaç kişi arkasından seslendiler:

— Hey çocuk, neden kardeşinin ipini çözmüyorsun?..

— Sizin aranıza karışıp size benzemesin diye!...

— Canım, seninle konuşurken ne kadar sevindiğimi anlamak için kalbimi dinle!..

BİLGİ

Gökyüzü bilgini, genç kadına:

— Yeni bir yıldız keşfettiğimi sanıyorum, dedi..

Kadın düşündü:

— Buna emin olmanız için bütün yıldızları saymanız lâzım...

— Ne oldun?

— Ta ötedeki şu basamağı gördün mü?

— Gördüm.

— Ben görmedim!

ÖYLEYSE...

— Baba bana beş kuruş ver.

— Sen artık beş kuruş isteyecek kadar çocuk değilsin.

— Öyle ise bir lira ver?.

— Bizim esirimizsin. Canını kurtarmak için hepimize yirmişer bilya vereceksin.

— Geçen günkü gibi gene kurşuna dizilmeği tercih ederim...

UĞUR

— At nalını öpüp başa koymak uğur getirirmiş..

— Öyledir, atın ayağında olmamak şartile..

— Sana bütün mazimi olduğu gibi söyliyeceğim Fatma beş on kadına bana ümid vermeleri için mektup yazmıştım... O kadar...

NÜKTELER

Eski Ermeni aktörlerinden birine sordular:

— Nasıl aktör oldunuz?.

— Olmamak elimde değildi, dedi, amcamın ismi Perdeyan, dayımın ismi Sahneci, hocamın ismi Locayandı, üstelik tiyatro sokağında oturuyorduk.

***

Berberin çırağı arkadaşlardan birine anlattı:

— Ne kimsenin erkek kardeşi, ne de kız kardeşiyim, amma anamla babamın evlâdıyım, ben kimim?.

— Bilmem.

— Benim yahu.

Arkadaş bize anlattı:

— Ne kimsenin erkek kardeşiyim ne de.. ilâh...

— Sensin! dedik.

Hayır, dedi, berberin çırağıdır!.

***

— Anne, arkadaşlarımla at cambazındaki filler olacağız, sen de gel...

— Ne yapacağım!.

— At cambazında fillere şeker veren seyirci olacaksın!..

***

— Benim kız kardeşim günde iki kere elbise değişir..

— Bu bir şey değil, benim yeni doğan kardeşimi saatte bir kere değiştiriyorlar!...

***

— Sana şimdi yüz lira versem ne yaparsın?.

— Evvelâ sayarım..

— Bugün mahsus erken gideceğim, yarın Ayşe arkamdan neler söylediklerini bana anlatır!..

FIKRALAR

Genç köylü kızının ineği sağmasını seyrediyordum.

Birdenbire uzaktan bir boğa göründü, yıldırım hızile kıza doğru koşuyordu... Ben hemen bir ağaca tırmandım ve kıza kaçması için seslendim. Kız hiç istifini bozmadı, boğa koşarak yaklaştı, fakat on adım ötede durdu, hemen geri döndü ve daha hızlı koşarak uzaklaştı.

Ben şaşmıştım. Kız gülümsedi:

— Boğanın bana yaklaşamıyacağını biliyordum, dedi, sağdığım inek kaynanasıdır!...

***

Uzaktan iyi görmiyen öğretmen bağırdı:

— Bana bak! Arka sırada ayakta duran!... Sen söyle, Marmara denizi nerededir?.

— Bilmiyorum.

— Öyle ise başka bir şey sorayım, Kızılırmak hangi denize dökülür?.

— Bilmiyorum.

Öğretmen bu sefer de kızdı:

— Ya!.. Peki!... Seyhan vilâyetinin merkezi neresidir?.

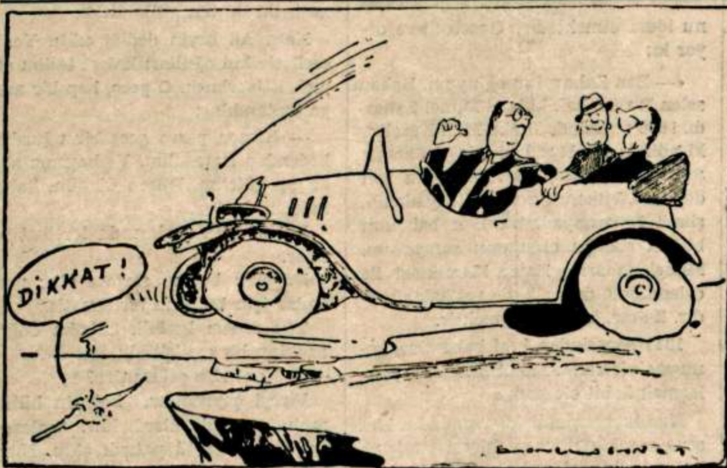
— Bilmiyorum.

— Ben geçen gün bunların hepsini size öğrettim. Hiç dersine çalışmadın mı. Dün gece nerede idin?.

— Arkadaşlarla beraber birkaç bira yuvarladık!..

— Bu ne küstahlık, bu ne terbiyesizlik, burada durup da bana böyle lâflar söylüyorsun ha?. İmtihanı nasıl geçeceksin?..

— Ondan korkum yok bay öğretmen! Ben talebe değilim, elektrikleri tamir etmek için geldim buraya!...

— Bizim budala Ahmed geçen gün, arkadakilerle konuşayım derken bir hendeğe yuvarlandı!..

Haftalık piyasa ve borsa

Ihracat faaliyetinde sıcaklık devam ediyor

Bu hafta da kambiyo ve esham borsasında umumiyet itibarile sükûnet hüküm sürmüştür. Kambiyo fiatlerinde bir değişiklik yoktur. Esham fiatlerine gelince, Ünitürk fiatleri 22 lira 70 kuruşla 23 lira arasındadır. Geçen hafta 23 lira 85 kuruşa kadar fiat vardı. Bu kâğıdlar üzerine az muamele olmuştur. Anadolu demiryolları tahvilleri üzerine geçen haftalara nisbetle işler fazladır. Mümessil Anadolu kâğıdları 44 lira ile 44 buçuk arasında muamele görmektedir. İki numaralı Anadolu demiryolları tahvillerinin fiatı da 41 liradır.

Cumhuriyet Merkez bankası tahvilleri 86 lira üzerinde durmuştur. Çimento şirketi hisse senedlerinin fiati 13 liradır. Diğer esham ve tahvilât fiatlerinde değişiklik yoktur.

PİYASADA UMUMÎ VAZİYET

Geçen hafta yazdığımız gibi, yılbaşından itibaren tatbik edilecek olan genel ithalât rejimi, piyasada büyük bir alâka uyandırmıştı. Kararnamenin tamamile neşrinden sonra, eski «kontenjan» listesinden K listesinin kaldırıldığı anlaşılmıştır. Bu listedeki maddelerin ekserisi V listesine dahil olmuştur.

Bu hafta içinde de piyasayı genel ithalât rejiminden başka alâkadar eden bir şey yoktu.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin geçirdiği vaziyeti birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasa durgun geçmiştir. Mersin yolile Almanyaya ve İngiltereye ihracat devam etmektedir. Son zamanlarda İtalyan firmaları tarafından da buğday üzerine ufak partiler halinde siparişler başlamıştır. Bu siparişleri nümune mahiyetinde telâkki etmek daha doğru olur. Son günlerde Türkiye - İtalya ticaret anlaşmasının müddeti 10 gün daha uzatılmıştır. Bu müddet zarfında, Romada, Türkiye heyeti ile İtalyan hükûmeti arasındaki müzakerelerin bitmesi beklenmektedir. Hububat tacirleri, Türkiye - İtalya ticaret anlaşmasının buğday, arpa gibi maddelerimizin ihracatı üzerine büyük tesir yapacağına kanidirler.

Tiftik — Piyasa hararetini muhafaza etmektedir. Oğlak denilen malların fiati 130 kuruştur. Geçen hafta 125 kuruştu. Vaziyet sağlam görülmektedir.

Yapağı piyasasında devam eden işsizlik durmuştur. Bu hafta içinde Sovyetler piyasadan 52 balye kadar mal almışlardır. Siparişlerin devam edeceği yolundaki haberler, piyasada iyi bir tesir bırakmıştır.

Yumurta — Piyasada işsizlik devam etmektedir. Maamafih bu işsizlik her sene bu mevsimde görülen mutad bir vaziyet diye telâkki edilmektedir. Barselonalı yumurta tacirinin teklifi kabul edilmemişti. Bundan dolayı yumurta tacirleri, pişman olduklarından bahsetmektedirler. Barselonalı tacir, yüzde elli döviz ve yüzde elli de İspanyol malı verecektir. Bu teklif Bulgar yumurtacıları tarafından kabul edilmiştir. Yumurta tacirleri bu teklifi kabul etmiş olsaydılar, yarım milyon liralık yumurta satacaklardı. Fiatler 29 liraya kadar inmiştir. Maamafih önümüzde paskalya mevsimi vardır. Her sene olduğu gibi, yumurta ihracatının artacağına şüphe yoktur. Fiatlerin yükseleceği ümid edilmektedir.

Fındık — Paskalya yortuları şimdiden fındık fiatleri üzerine tesir etmektedir. Almanyadan 78 kuruşa kadar fiat talep edilmiştir. İspanyada fındık istihsal mıntakaları harp sahası haricinde olduğu için, Katalonya hükûmeti, fındık toplama işlerini başarmıştır. Toplanan fındıklar en ziyade Fransaya sevkedilmektedir. Katalonyada ihracatı idare eden teşkilâtla, Alman firmaları arasında henüz münasebet başlamamıştır. Böyle olduğuna göre İspanyanın fındık ihracatı gene normal bir vaziyete girmiş değildir.

Ceviz — Bu sene Amerikadan az talep olmuştur. Amerikanın firmaları en ziyade, Romanyada ve Fransadan mal almaktadır. Türkiye cevizlerinin yegâne müşterisi Almanyadır. Fiatler 41 kuruştur. Geçen sene 33 kuruştu.

Zeytin, zeytinyağı — Piyasada değişiklik yoktur. Ekstra ekstra yağların fiati 55 kuruştur. Perakende piyaslarda, hele mahalle bakkallarında ayni mal 70 kuruşa kadar satılmaktadır. Zeytinyağı üzerine ihracat yoktur. Çünkü Türkiye zeytinyağı fiatleri pahalıdır. Bu sene, İspanya hâdiseleri yüzünden en ziyade İtalya, ve Yunanistan yağ satmıştır. Fakat Yunanistanda da mahsul pek azdı. Yunan firmaları da zeytinyağı ticaretinden büyük istifade temin dememişlerdir.

Tütün — Çekoslovakya rejisi tütün almak için münakasa açmıştı. Bu münakasanın müddeti dolmuştur. 17 firma münakasada kazanmıştır. Firmalar Çekoslovakya rejisine 1 milyon 200 bin kilo tütün verecektir.

Yaş meyva ihracatı — Geçen hafta yazdığımız gibi Rizeden Almanyaya ekşi elma ihracatı devam etmektedir. Uzunköprüden de Almanyaya gene bir parti kavun ihracatı yapılmıştır. İzmirden de Suriye ve Mısıra kavun gönderilmektedir.

Portakal ihracatı Mersin limanı vasıtasile yapılmaktadır. Sovyetlerin Dörtyol ve Adana mıntakasından 80 bin sandık kadar portakal alacaklarından bahsdilmektedir. Henüz Sovyet ticaret mümessilliği mübayaat için Moskovadan emir almamıştır.

BALIKÇILIK KONGRESİ

Ankarada balıkçılık kongresi piyasada balık ihracatı yapan ve balık ticaretile meşgul olanlar üzerinde çok iyi tesir yapmıştır. Kongre müzakeratı büyük merakla takip edilmektdir. Bu kararlar tatbik edildiği takdirde Türkiyenin balık ihracatı eskisine nazaran birkaç misli artacaktır. Hükûmetin balıkçılık işine bu derece ehemmiyet vermesi ve bu sahaya büyük sermayenin girmesi ihracatın artışına âmil olacağına şüphe yoktur. *H. A.*

İspanyada dahilî harpten bir sahne: Madridin bombardımanı münasebetile şehirden uzaklaşan kadın ve çocuklar

İstanbul sokakları ne halde?

Bir kariimiz: « Istanbulda Mazorya bataklığı görmek istiyen bizim sokağımıza gelsin » diyor

Aksarayda Tanburi Cemil sokağında oturan bir kariimizden geçen gü ı bir mektup aldık. Bu mektupta: «İstanbulda da bir Mazorya bataklığı var. Bu bataklığı görmek isteyen bizim sokağımıza gelsin» diyordu. Merak ederek Tanburi Cemil sokağile civarındaki bazı sokakları gezdik, oradan Şehzadebaşına geçtik.

Yukarıdaki resimler bu sokakların halini pek güzel gösteriyor. Hakikaten bunlara sokak demektense bataklık demek daha muvafıktır. Resimdeki sokakların isimlerini aşağıya yazıyoruz:

1 — Aksaray Külhani sokağı, 2 — Şehzadebaşı caddesi, 3 — Şehzadebaşında On sekiz Sekbanlar sokağı, 4 — Şehzadebaşında Vidinli Tevfik paşa, 5 — Aksaray Horhorda Çıngıraklı Besan, 6 — Aksarayda Tanburi Cemil, 7 — Şehzadebaşında Mahmudiye çeşme, 8 — Aksarayda Tanburi Cemil, 9 — Sirkecide Hocapaşa sokakları.

Amiralimizin Yunan Kralını ziyareti

Amiral halk tarafından samimî tezahüratla karşılandı

Faler limanında bulunan filomuzun kumandanı amiral Şükrü Okanın, Yunan kralını ziyaret ettiğini yazmıştık. Bu ziyarette Atina elçimiz bay Ruşen Eşref de amirala refakat etmiştir. Amiral saraydan çıkarken halk tarafından samimî tezahüratla karşılanmıştır. Yukarıdaki resimde amiral Şükrü, Atina elçimizle birlikte kralı ziyaretten sonra saraydan çıkarken görünüyor.

Müsahabe

Pariste büyük adamların mezarları arasında

Yazan: Selim Sırrı Tarcan

Geçen yaz Pariste (Luxembourg) bahçesi civarında oturduğum pansiyondan bir sabah Paris güzel sanatlar akademisinde çalışan Âli beni gelip aldı. Birlikte St. Michel bulvarına indik. Biraz yürüdük (Soufflot) sokağına saptık. Solda hukuk fakültesi, sağda beşinci belediye dairesi, karşımızda kubbesi göklere dayanan koskoca (Panthéon) mabedi! Binanın altında büyük harflerle şu yazı göz kamaştırıyor:

«Aux grands hommes la patrie reconnaissante»

«Büyük adamlara vatan minnettar.»

Arkadaşım sordu:

— Panthéon'u evvelce görmüş mü idiniz?.

— Evet 1924 de ziyaret etmiştim. Ne beis var, bir daha gezeriz! dedim.

On bir yıldır ben gelmiyeli burada da değişiklikler olmuş. Büyük methalin önüne geçen sene (Victor Hügo)nun ölümünün ellinci yıldönümü münasebetile heykelini dikmişler. Koca ihtiyar konuşacak gibi canlı ve heyecanlı!.

Gişeden biletleri alıp içeriye girdik. Amma durunuz evvelâ size (Panthéon) hakkında biraz malûmat vereyim.

Burası vaktile 1790 yılında bir katolik kilisesi olarak yapılmış, fakat bir yıl sonra büyük adamların ölülerine mahsus bir türbe haline konmuş. 1791 de içine ilk önce (Mirabeau)yu gömmüşler. O senenin temmuzunda (Voltaire)in kemiklerini de oraya götürmüşler. 1806 da (Panthéon)u yeniden kilise şekline koymuşlar. Hattâ gariptir konvansiyon hükûmeti (Hôtel de Clamart)ın bahçesini mezarlık yapmış ve (Mirabeau) ile (Voltaire)in kemiklerini oraya taşımışlar. 1885 de (Panthéon) tekrar türbeye kalbedilmiş. Tabii (Mirabeau) ile (Voltarie)in kemiklerini tekrar eski yerlerine getirmişler. İnsanlar sağlığında seyahat eder. Bu iki büyük adam öldükten sonra tebdili mekân etmiş.

(Panthéon)un kubbesi tam 85 metre yüksekliğindedir. Kubbenin kutru 23 metredir. Kubbe korentin istilinde mermer sütunlar üstüne oturtulmuştur. Cephesi 22 tane mermer sütunla süslüdür. Binanın yüzünde ve yan tarafında hürriyeti koruyan âlimlerin, politikacıların, sanat erbabının kabartma resimleri var. Sağ tarafta cumhuriyet ve birinci imparatorluk devrindeki askerlerin kabartma resimleri göze çarpıyor. Büyük methalin üzerinde (Roden)nin kıymetli bir eseri olan bir mütefekkirin timsali var.

Bir müddet methaldeki duvarları süsleyen resimlere, tablolara, heykellere baktık. Nihayet, çatallı bir yüksek ses kubbede akisler yaptı:

Mahzenlere inecekler toplansınlar! Büyük adamların mezarları toplu olarak geziliyor. Türbedarlardan biri delâlet ediyor ve izahat veriyor. Tabiî sonra herkes avucuna küçük bir bahşiş sıkıştırıyor. Holde kadınlı erkekli sekiz on kişi küme olduk. Siyah redingotlu, göğsü nişanlarla, madalyalarla süslü, düşük kır bıyıklı, sıska bir ihtiyar Fransızın peşine düştük. Merdivenlerden inerken bizi tıpkı mektep çocukları gibi sıraya soktular. Ayaklarımızın ucuna basarak elektrikle aydınlatılmış mermer merdivenlerden inmeğe başladık. Yüksekçe konuşan kadınlara türbedar ters, ters baktı. Kocaman bir anahtarla demir kapıyı açtı. Mahzenlere girdik.

Temmuzun sıcağından burada eser yok. Âdeta üşüyorduk. Sarımtırak gizli bir ziya dehlizlere olduğu gibi bizim yüzlerimize de soluk bir renk aksettiriyordu. Ölüler diyarında dolaşıyorduk. İhtiyar Fransız kısık sesi ile ve bir papaz edasile nutka başladı, konuşmuyor sanki kitaptan okuyordu. Solda bir mezarı göstererek:

— Burada dehasile dünyaya velvele salan Napolyon Bonapartın, büyük dostu ve sağ eli mareşal (Lannes) yatıyor! dedi, sonra mareşalın doğduğu tarihi, kaç yaşında öldüğünü, Fransaya ne gibi hizmetler ettiğini bülbül gibi bir nefeste söyledi. Biraz yürüdük. Tekrar çatlak ses yükseldi:

— Burada bir canavarın kurbanı olan (Cambon) yatıyor! dedi. Onun da sicilini söyledi. Birkaç adım ilerledik.

— İşte! (J. J. Rousseau)nun mezarı! *İci repose l'homme de la nature et de la verité!.*

Burada tabiatın ve hakikatın adamı yatar! diye haykırdı. Büyük terbiyeci Büyük inkılâpçı idi ve akabinde (1712-1778) altmış altı yaşında hayata gözlerini yumdu! dedi. Sonra şunları da ilâve etti: Onu önce 1778 de Ermenovillede küçük gölün ortasında kavak ağaçları adasına gömmüşlerdi, amma millet 1794 de bu büyük filozofa lâyık olduğu mevkii verdi, kemiklerini buraya taşıdı. Oradaki mezarı şimdi boştur. (!)

Bakınız (Rousseau)nun karşısında (Voltaire) yatıyor. Bu iki büyük adam ayni yılda ahret yolculuğuna çıktılar. (Voltaire)in başı ucundaki heykeli göstererek: Bu (Houdon)un bir şaheseridir! dedi.

İhtiyar türbedar gene bir mezarın başı ucunda durdu ve haykırdı:

— Bu karşılıklı yatan iki büyük mütefekkir kalemlerile Fransız edebiyatına şan ve şeref verdiler. Biri (E. Zola) öteki Victor Hugo!.

Gene yürüdük.

— Berteleau burada yatıyor. Karşısındaki sanduka da karısınındır. Bu kadın kocasını çok severdi. Ölürken beni kocamın yanına gömünüz diye vasiyet etmiş. Reisicumhur da bu kadının son arzusunu kırmayarak buraya gömülmesine müsaade etmiştir. Panthéon'da bundan başka kadın yoktur. dedi.

Biraz ötede (Jores)in mezarını gösterdi. Ve bir aktör tavrı alarak:

— İşte Fransanın az yetiştirdiği emsalsız bir hatip. Büyük harbin başlangıcında ne yazık ki onun hayatına kıydılar. dedi. Ruha âdeta hüzün veren donuk sarı ziyanın gölgelendirdiği sandukalar arasından dolaşa, dolaşa türbedarın verdiği tarih dersini dinleye, dinleye girdiğimiz kapının yanına geldik. Bahşişi verip çıktık. Merdivenlerden çıkarken kendi kendime:

— Ne olur bizim de Panthéonumuz olsa! dedim.

Selim Sırrı Tarcan

Pariste güzellik müsabakası: Müsabakaya iştirak eden kızların bacakları tetkik ediliyor

AKŞAM – SPOR

Çeki Karlin nasıl bir takımdır ?

Butakımda Spartadan geçmiş iki oyuncu da vardır

Cumartesi günü Galatasarayla oynıyacak olan Çeki Karlin takımı

İlk maçını bu cumartesi Galatasarayla yapcak olan, Çekoslovakyanın profesyonel takımlarından Çeki Karlin hakkında okuyucularımıza malûmat vermeği dünkü yazımızda vadetmiştik.

Çeki Karlin spor klübü 1898 de kurulmuştur. Şu halde 38 senelik bir teşekküldür. Futbol, atletizm, hokeyle meşgul olan bu klübün futbol takımı Çekoslovakya fedrasyonuna bağlıdır. Pragda Karlinde İnvalidovna spor sahasına sahip bulunan klübün futbolcüleri 1923 de Çekoelovakya kupası finalisti; 1929, 1930, 1931, 1932 ve 1935 senelerinde de ayni kupa maçlarının dömifinalisti olmuşlardır.

Takımın forması parçalıdır ve Slavianın formasına benzer. Şu farkla ki Slavinanınki kırmızı - beyaz olduğu halde Çeki Karlininki mavi - beyazdır. Çeki Karlinin formasında da tıpkı Slavianınkinden olduğu gibi kalbin üstünde bir yıldız vardır.

Çeki Karlin, kendisini İstanbula getirten klüplere gönderdiği mukavelede, şampiyona maçlarına iştirak ettiği tam birinci takım kadrosile gelmeği taahhüt etmiş bulunmaktadır.

Çeki Karlinin birinci takım kadrosunda şu futbolcüler vardır:

Barta, John, Langhans, Kneschke, Pohanka, Rozvoda, Fiala, Barenta, Vanecek, Tronicek, Pistek, Bubenicek, Hyk, Milde, Kosar.

Bunlardan John, Langhans, Fiala, Tronicek, Rozvoda, Bulenicek beynelmilel futbolcüler olduğu gibi son ikisi, yani Rozvoda ile Bubenicek meşhur Sparta takımının eski oyuncularıdır.

Çeki Karlinin kendi memleketinde aldığı bazı neticeler çok enteresandır. Spartaya 1-2 yenilen ve 1-1 berabere kalan Çeki Karlin Slaviayı 2-1, Prostejovu 3-2, Plzeni 2-0, Zideniceyi 3-1, Nachodu 2-0, Moravska Slaviayı 4-2, Bohemiansi 4-0, D. F. C. yi 2-1, Teplitzeri 3-2, Viktoria Zikov'u 1-0 yenmiş, Kladno ile 2-2 berabere kalmıştır.

Çeki Karlin ecnebi memleketlere yaptığı turnelerde Lizbonda şehir muhtelitile 2-2 berabere kalmış, gene Lizbonda Portekiz spor klübünü 3-2, Selânikte P. A. O. K'yı 2-0, Heraklisi 2-1, Arisi 5-3, Lehistanda Cracovia'yı 3-1, Hasmonea'yı 5-0, Pogon'u 1-0, 3-1, 2-1, Yugoslavyada Viktorieyi 3-1, Gradjanskiyi 3-2, Belçikada muhtelif şehir takımlarını 2-0, 3-2, 2-0, Fransada U. S. Servannaisei 4-0, Drapeau de Fougeresi 4-1 yenmiştir.

Çeki Karlinin alâkadar klüplere gönderdiği muhtelif gazete parçalarından çıkardığımız bu neticeler, şehrimizde üç maç yapacak olan bu Çek takımının hayli kuvvetli olduğunu göstermektedir. *S. G.*

ÇEKİ KARLİN MAÇLARI

Çeki Karlin maçları tertip heyetinden:

1 — Şehrimizde üç maç yapacak olan Çeki Karlin profesyonel Çek futbol takımı ilk maçını 5 kânunuevvel cumartesi günü saat 14,30 da Taksim stadında Galatasaray ile yapacaktır.

2 — Bu maçın hakemi Adil Giraydır.

3 — Stad gişeleri maç günü saat 12,30 dan itibaren açık bulundurulacaktır.

4 — Bu ecnebi takımla olan maçın fiatleri, lig maçları fiatlerinden pek farklı olmamasına bilhassa itina edilerek şöyle tesbit edilmiştir:

Dühuliye: 40 kuruş ,
Tribün: 75 kuruş
Balkon: 100 kuruş.

Pazar günü Çeki Karlin ile oynıyacak Fenerbahçe takımı

Lig maçları

Tam vaktinde başlıyacak

Hakem komitesi başkanlığından:

Bazı stadlarda lig müsabakaları ilân edilen saatlerden daha geç başladığı için son maçlar karanlığa kalmaktadır.

İstanbul Futbol ajanlığı ile komitemiz arasındaki mutabakata dayanarak hakemlere maçları tam vktinde başlatmaları tebliğ edilmiştir.

Lig maçlarının intizamı için stad direktörleri, saha komiserleri ve hakemlerin bu noktaya büyük ehemmiyet vermeleri rica olunur.

Ankarada futbol

Ankara (Akşam) — Haftanın en mühim lig maçı Ankaragücü ile Gençlerbirliği arasında idi. Bu ehemmiyet bir taraftan milli kümeye girmek noktasında, bir taraftan da bir senedenberi karşılaşmamış olan bu iki takımın yeni iltihak eden oyuncularla kuvvetlenmiş olmalarından ileri geliyordu.

Ankaragücünün yeni şekli: Osman, Cemil, Ali Riza, Musa, Semih, Enver, İsmail, Bilâl; Gençlerbirliğininki ise: Rahim, Kadri, İhsan, Ahmed, Hasan, Keşfi, Selim, Salâhattin, Rasim, Niyazi, Mehmettir.

Gençlerbirliğinin birinci devre sonu ile ikinci devre başında iyi oynamasına mukabil Ankaragücünün birinci devre başında ve ikinci devre sonunda iyi oynaması bu iki takımın aşağı yukarı ayni kuvvette olduğunu gösterdi. Netekim bu maç birer sayı ile berabere bitti.

Bu hafta Muhafızgücü ile Demirspor hükme galip, Kırıkkale ile Güvençspor hükmen mağlûp oldular. Çankaya Altınorduyu Nevzadın yaptığı iki golle 2-1 yendi.

Kupa maçları

Geçen hafta cumhuriyet kupa maçlarına devam edildi. Türkgücü Demirspor ikinci takımları arasındaki maçı bir sıfır Türkgücü kazandıktan sonra bu iki klübün birinci takımları karşılaştılar. Birinci haftayımda Demirspor beş gol attı. İkinci devrede tamamen hâkim bir oyun çıkaran Demirsporlular rakiplerinin bir golüne mukabil sekiz gol daha atarak oyunu 13-1 gibi büyük bir farkla kazandılar. Türkgücü İdmanyurdu karşısındaki oyununu gösteremedi. Sahaya maneviyatları çürük bir vaziyette çıktılar. Demirsporun elde ettiği bu galibiyet normal bir netice değildir.

Gelecek hafta Demirsporla İdmanyurdu birinci ve ikinci takımları son karşılamayı yapacaklardır. Yurdlular bu maça büyük bir ehemmiyet veriyorlar. Demirsporda her zaman olduğu gibi bu seferde kupayı kazanmak için çalışacaktır. Maçın neticesini şimdiden kestirmek pek doğru olmamakla beraber Demirspor lehine bir cereyan takip etmesi muhtemeldir.

Gençler birliği ile berabere kalan Ankara gücü takımı

Paris futbol takımı aldı yürüdü !

Parisliler Peşteyi 2-1 yendikten sonra Prag takımını na 2-1 yendiler

Paris muhtelit takımının daha pek yakınlarda çok kuvvetli Peşte muhtelitini yenmesinden doğan hayret kaybolmadan, Parisliler bu sefer de, yani pazar günü Pariste Prag muhtelitile yaptıkları maçı da kazandılar. Prag şehrini temsil hakkı Çekoslovakyanın en kuvvetli iki takımı sayılan Slavia ile Spartaya verilmişti.

Prag muhteliti şöyle teşkil edilmişti: Kaleci, Spartadan Klenovec; müdafiler: Spartadan Burger ile Ctyroky, muavinler: Spartadan Kostalek, Slaviadan Prucha, Slaviadan Trulhar, muhacimler: Spartadan Fascinek, Slaviadan Svoboda, Slaviadan Sobotka, Slaviadan Kopecky, Slaviadan Vytlacil.

Altı Slavialı ve beş Spartalıdan mürekkep Prag takımının karşısına Paris muhteliti Paris-Peşte maçında sakatlanan meşhur kaleci Hidenden mahrum olarak çıktı.

Maç hakkında Paris gazetelerinde gördüğümüz tafsilâtı aşağıya naklediyoruz:

Oyuna Paris başlmakla beraber ilk hücumu Çekler yapmış ve Paris müdafileri tehlikeyi güçlükle atlatmışlardır. Maçın başlangıcı Prag muhteliti lehine cereyan etmiştir. Bununla beraber oyun ileriledikçe Paris mukabil hücumlara geçmiş, Çek kalecisi Klevonec üsüste goller kurtarmak mecburiyetinde kalmıştır.

Bir müddet sonra oyun yeniden Paris kalesine intikal etmiş, Parislilerden birinin yanlış bir pası kaleyi tehlikeye düşürmüşse de bu da atlatılmıştır. Çekler gittikçe teknik oynamağa başlamışlar, fakat Parisliler de onlardan geri kalmamak için ellerinden geleni yapmışlardır.

10 SANİYEDE 2 GOL

Paris, hakimiyeti Çeklere bırakmamakla beraber Vytlacilin ortalaması üzerine İstanbulun pek iyi tanıdığı meşhur Svoboda bir eşape ile Pragın golünü yapmıştır.

Topun ortaya gelmesile Paris sağ açığı Astonun Prag kalesine inip mükemmel bir şutle beraberliği temin etmesi bir olmuştur.

GALİBİYET SAYISI.

Bundan sonra maç çok hararetlenmiş, Aston Prag muavinini atlatarak topu ortalamış, Çek kalecisi bunu tutamamış, Paris sağ içi Simonyi yetişerek Fransızların çok alkışlanan galibiyet golünü yapmıştır. Bu golden sonra Paris muhteliti müthiş hızlanmış ve Çekler bayağı paniğe uğramışlardır. Fakat maç başka sayı yapılamadan neticelenmiştir. Fransız gazetelerinin iddiasına göre hakem Çekler aleyhine bir penaltıyı vermemiştir.

.POZZO DA VARDI

Maçta 30000 seyirci hazır bulunmuştur. Bunların arasında İtalya futbolünün tek seçîcisi Pozzo da maçı büyük bir alâka ile takip etmiştir. Bundan başka tanınmış sporculardan Macar millî takımı merkez muhacimi Sarosi, sakat olduğu için oynayamıyan Avusturyalı Hiden, boksör Marcel Thil, Siklist Pelissier, profesyonel olduğu için diskalifye edilmiş olan koşucu Ladoumegue maçta bulunmuşlardır.

ASTON OMUZLARDA

Yalnız Paris takımında değil, yirmi iki oyuncu arasında en iyi oynayan Aston maçın sonunda stadı dolduran seyircilerin omuzları üstünde «Aston! Aston! Aston» avazelerile götürülmüştür.

PARİSLİLER HAKLI

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Parisliler muhtelit takımlarının, orta Avrupanın en kuvvetli takımları olan Peşte ve Prag muhtelitlerini üst üste yenmesinden dolayı tezahürat yapmakta haklıdırlar. Daha birkaç sene evvel önüne gelene yenilen Fransa takımlarında bu yükselmeyi temin eden avamil sözde amatörlükten açık profesyonelliğe geçiş ve Fransa klüp takımlarında en iyi ecnebi futbolcülerin yer almasıdır.

Futbol hasılâtı dünya rekoru 136,800 Türk lirası

Avrupa gazetelerinden birinin yazdığına göre Almanya futbol federasyonu malî vaziyeti ve yaptığı hasılatın mikdarını hiç bir zaman neşretmez. Fakat bir tesadüf neticesinde son Almanya - İtalya beynelmilel maçın hasılatı tam ve katî olarak öğrenilmiştir.

Berlinde yapılan bu maçın hasılatı bizim paramızla 136,800 liraya baliğ olmuştur.

Bu rakkam dünya futbolünde hasılat rekorudur. Bu meblâğı şöyle taksim edebiliriz: 5 marklık 20,000 bilet, yani 100,000 mark; 3 marklık 30,000 bilet, yani 90,000 mark; ve bir buçuk marklık 50,000 bilet, yani 75,000 mark.

Büyük zevata, matbuata, gençliğe, idareci ve oyunculara takriben 5,000 davetiye dağıtılmıştır. Bu hesapça son Almanya - İtalya maçını seyredenlerin sayısı tam 105,000 kişidir.

İstanbul hâkimleri

Yeni tayin ve terfi listesini neşrediyoruz

İstanbul ve diğer vilâyetler adliye memurları arasında yeni tayin ve terfi listesinin yüksek tasdikten çıktığını yazmıştık. Bu arada İstanbuldan 30 lira maaşlı Denizli müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Emine Ümid Akyüz, ayni maaşlı Bursa hâkim muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Emine Lâmia, Menemen sorgu hâkimliğine 8 inci ihtisas mahkemesi kâtibi Halil Rifat, Denizli müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedlerinden Ümid Muhlis, Adana müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedlerinden Fatma Mürüvvet, Manisa hâkim muavinliğine İstanbul hâkim namzedlerinden Ayşe Handan, Kütahya icra memurluğuna İstanbul hâkim namzedlerinden Nadire, Konya icra memurluğuna İstanbul hâkim namzedlerinden Fatma Zehra, Bolu hâkim muavinliğine, İst.dan Emine Hatice, Adapazarı hâkim muavinliğine İstanbuldan Safiye Saadet Ulusoy, İstanbul icra memurluğuna Burdur müddeiumumî muavini Muhtar Nail, Bayındır sorgu hâkimliğine İstanbuldan Hüseyin, İstanbul müddeiumumî muavinliğine İzmir müddeiumumî muavinlerinden Osman Orhan, Trabzon müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Fatma Sabihe, 55 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine eski hâkimlerden Mehmed Ali, 30 lira maaşlı Çanakkale hâkim muavinliğine İstanbuldan Saime, Edirne icra memurluğuna İstanbuldan Ayşe Kadriye, Salihli sorgu hâkimliğine İstanbul hâkim namzedi Mustafa Enver, Bursa hâkim muavinliğine İstanbuldan Senihe, Bandırma hâkim muavinliğine İstanbuldan Emine Mübeccel, Sivas müddeiumumî muavinliğine İstanbuldan Makbule, Mustafakemalpaşa hâkim muavinliğine İstanbuldan Adalet, Çankırı icra memurluğuna İstanbul hâkim namzedlerinden Meryem, 45 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine Ankara azası Osman Necdet, 30 lira maaşlı Taşköprü sorgu hâkimliğine İstanbuldan Hüseyin, Tekirdağı hâkim muavinliğine İstanbuldan Emine Nihal, Adapazarı İcra memurluğuna İstanbuldan Ayşe Hikmet, İzmid hâkim muavinliğine İstanbuldan Fatma Güzide, Konya hâkim muavinliğine İstanbuldan İffet, Kemalpaşa hâkim muavinliğine İstanbuldan Ruşen, Konya âza muavinliğine İstanbuldan Fatma Sabiha, İstanbul aza muavinliğine İzmid icra memuru Nigâr Şevki, Kayseri icra memurluğuna İstanbul icra memuru Gülizar, 35 lira maaşlı İstanbul müddeiumumî muavinliğine Çanakkale müddeiumumî muavini Mehmed Ziyaeddin, 30 lira maaşlı Mustafakemalpaşa hâkim muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Fatma Handan, 40 lira maaşlı İstanbul müddeiumumî muavinliğine Gebze müddeiumumisi Mahmud Celâleddin, 30 lira maaşlı İnegöl hâkim muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Nimet, Torbalı hâkim muavinliğine İstanbuldan Lâmia, Görele hâkim muavinliğine İstanbuldan Fatma Bedia, Bergama hâkim muavinliğine İstanbuldan Tayyibe Hürriyet, İstanbul icra memurluğuna Burdur müddeiumumî muavini Muhtar Nail, Karamürsel hâkim muavinliğine İstanbuldan Sekine, İstanbul müddeiumumî muavinliğine Balıkesir müddeiumumî muavini Hakkı Şükrü, Adana hâkim muavinliğine İstanbuldan Emine Firdes, Akhisar hâkim muavinliğine İstanbuldan Ömer, Çankırı aza muavinliğine İstanbuldan Vecihe, Çankırı sorgu hâkimliğine İstanbuldan Murad İsmet, 40 lira maaşlı Yalova müddeiumumîliğine İstanbul aza muavini Atillâ, 30 lira maaşlı İnebolu sorgu hâkimliğine İstanbul hâkim namzedi Mehmed Hayati, Trabzon âza muavinliğine İstanbuldan Orhan, Manisa müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Hüsniye Nebahat, Aydın hâkim muavinliğine İstanbuldan Fatma Kâmran, Eskişehir hâkim muavinliğine İstanbuldan Nezihe, İstanbul müddeiumumî muavinliğine Menemen sorgu hâkimi Yakup Şekip tayin edilmişlerdir. Tayin emirleri kendilerine tebliğ edilmiştir.

KARİ MEKTUPLARI:

Karışık yağlar

Bir kariimiz yazıyor: Karışık yağlar hakkında Akşamdaki yazıyı içim sızlayarak okudum. Bu mevzuda tahattur ettiğim iki hâdiseyi nakledeceğim:

— Takriben yetmiş sene evvel memuriyetle Liyejde yaşamış bir zattan mesmudur: «Liyej civarında bir villâda yerleştim. Bahçe ve servis kapıları açık bulunduğundan alesseher sütçü kız, evimizin ihtiyacı olan süt, yumurta, tereyağı misillû mevaddı tayin edilen miktarda kilere bırakarak haftadan haftaya hesabını getirir parasını alırdı.

Bir sabah erken kalkarak henüz gelmiş sütçüye tesadüf ettim, «Matmazel rica ederim yağa dikkat ediniz halis olsun» dedim. Kız hayretle yüzüme bakarak efendi ne demek istiyorsunuz, dedi. Yani «Maksadım karışık yağ olmasın demektir.»

İzahıma kız bir kahkaha attı ve dedi ki, efendi siz bu memlekete yeni geldiniz, burada iki türlü yağ yoktur. Bugün çıkan yağ üç gün kahvaltıya kullanılır, dördüncü günü mutfağa gider. Bu yağ da saf ve halis sütten imal olunur, başka türlü olamaz. Yağlar belediye muayenesinde evsafı matlûbeyi cami olmazsa o süthane derhal kapatılır ve sahibi vereceği cezayı nakdinin ömrü oldukça altından kalkamaz.»

İkinci hadise: Saldide bir zattan mesmudur. «Bir sabah Unkapanı köprüsünden geçiyordum. Köprü ortasında beş on kişi otuz kadar fıçı dizisi durmakta ve iki Karamanlı bakkal da ayakta melül bir vaziyette bulunmakta idi. Merak ettim sualime cevap alamadım. Bir müddet sonra ihtisap ağası maiyeti muhteşemesile geldi verdiği emir üzerine fıçılar açıldı içindeki yağlar kazına kazına denize döküldü. İki bakkal da tahtelhıfz götürüldü sonra onlara ne yapıldı bilemem.»

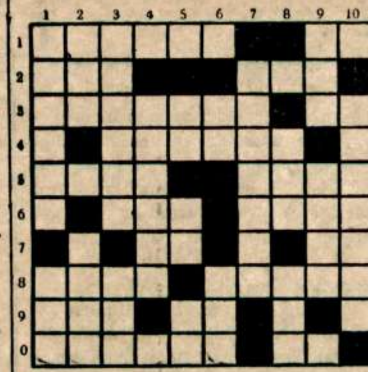
Şimdi bu hanımansuz derdimizin çaresi nedir sualine verilecek cevap, evvelâ belediye, saniyen blediye, salisen beldiyedir'den başka bir şey olmasa gerektir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagümrük: Ali Kemal Gündoğdu, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Rumelihisar ve Emirgândaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: Merkez, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ankara caddesinde Eşref Neşet, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — İçinde hiç bir şey yok (6) Zaman (2)
2 — Su ortasında kara (3) Sevda (3)
3 — İstanbul sayfiyelerinden biri (7) Sanat (2)
4 — İnlemek (6)
5 — Bizi aksettiren (4) Bir erkek ismi (4)
6 — Zeybek (3) Yalvarma (4)
7 — Eş (2) İsim (2)
8 — Pay (4) Serseri (5)
9 — Şafak (3) İle (2)
10 — Üvey ana (6) Sual (2)

Yukardan aşağı:

1 — Ramazanın sonu (6) Cet (3)
2 — Dört duvar arası (3) Minarede okunan (4)
3 — Buharla işliyen (6) Bizi doğuran (3)
4 — Cereyan (6)
5 — Sıfat edatı (2) Nida (2) Sual edatı (2)
6 — Başına «K» koyun tüy olsun (2) Hukuk (3)
7 — Başka yere nakil (7)
8 — Büyük (3) Ön değil (3)
9 — Ağa (3) Keşif (4)
10 — Az pişmiş yumurta (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Bürümcük 2 - Feti, Zayi 3 - Üsküp 4 - Rol, Altan 5 - Em, Un, Mala 6 - Nek, Avene 7 - Kasmak, ve 8 - İlk, Al 9 - Sada, İstim 10 - Evet.

Yukardan aşağı: 1 - En, Asa 2 - Üfürmek 3 - Re, Kaide 4 - Ütülü, Slav 5 - Mis, Nami 6 - Ka, Vakit 7 - Üzülmek 8 - Kaptan, At 9 - Alevli 10 - İfna, Mi.

Türkçe ve Moda dersleri

Şişli Halkevinden: Şapkacılık, çiçekcilik, biçki ve türkçe derslerine de başlanacağından isteklilerin hergün öğleden sonra Nişantaşı Rumeli caddesindeki Halkevimize gelerek kaydedilmeleri.

Kadıköy halkevinde konferans

Kadıköy Halkevinden: 4 İlk kânun 936 cuma akşamı saat 21 de Evimiz salonunda bay Niyazi Erenbilge tarafından (Denizlerimiz, önem ve mahsulleri) adlı bir konferans verecektir. Bütün yurddaşlara açıktır.

YENİ ESERLER:

Hygiene dersleri

Gülhane profesörlerinden Dr. Zeki Faik Ural, okuttuğu Hygiene derslerini toplıyarak memlekete kıymetli güzel bir eser hediye etti. Kitab Gülhanede okutulan derslerden vücude getirilmiş olmak itibarile ana hatları askerlik hygienei karakterini taşımaktadır. Bununla beraber eserin müellifi, memlekette her şubede çalışan ve hususile hükûmet ve belediye sıhhat teşkilâtında vazife alan tabiplerin bu sahalardaki ihtiyaçlarını da mümkün mertebe karşılıyabilmek için bir çok bahisleri bu bakımdan tafsil ederek kitaba daha umumî bir mahiyet vermiştir.

Yedi yüz sahifelik büyük bir kitab olan ve uzun senelerin tetkik ve tetebbüleri neticesinde meydana gelen bu kıymetli eserle millî irfanımıza büyük bir kazanç temin edilmiş oluyor. Böyle bir eseri alâkadarlara tavsiye etmeyi zaid bulur, değerli muellifini tebrik etmekle iktifa ederiz.

HALİT TAKVİMİ

Her sene çıkmakta olan bu takvimin 1937 yılına mahsus olanı da çıkmıştır. Birçok takvim bilgisinden başka vilâyet ve kazalarımız, demiryollarımız, posta tarifesi, avcılık, sıhhat kaideleri gibi faydalı malûmatı ihtiva eden bu takvimi tavsiye ederiz.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 790

Balıkhane binasında garib bir açılma resmi - Piyer Lotinin düello macerası

Şimdi bulunduğu vilâyette ise pasaport kaynağı yoktu ama tütün kaçakçılığı işi vardı. Eskiden valilerin (kapı altı hasılatı) olurdu. O şimdi (el altı hasılatı) araştırıyordu. Bunu da bu vilâyette en mükemmel ve bol olarak tütün işleri temin edebilirdi!

Reji ya kendisine boyun eğecek yahut itaat edinceye kadar işleri fenadan betere gidecekti!

Bir gün reji genel direktörü Louis Rambert valiyi ziyarete geldi. Vali paşa devlet ricalinin en büyüklerinden birisi imiş gibi direktörün arabasının yanına süvari jandarmalar terfik etti.

Rambert böyle bir debdebe ile kendisini makamında resmen ziyarete geldiği vakit vali tarafından merdiven başında karşılandı. Gelen vilâyet reji müdürü olsa paşa onu odasındaki sandalyesinden ancak kısacık bir kıyam hareketile kabul ederdi.

Fakat bu gelen umduğu varidat kaynağının başında duran hürmetlû bir ecnebî idi!

O. da bu zata iltifatlarını, ikramlarını ibzal ediyordu. Rambert bunların mânasını anlıyamıyacak adam değildi! Mülâkat dostluk ve itilâf ile neticelendi!

GİRMEYİN! YASAK!

Divanı hümayun tercümanı Münir paşa bir gün emniyet ettiği bir ecnebî ile görüşürken:

— Bizim memleketimizde sokaklarda, meydanlarda bir kişiden fazla adamın toplanması yasaktır!

Demişti. Abdülhamid rejimile bu istihzayı evlerdeki hususî, dairelerdeki resmî toplantılara da teşmil etmek lâzım ve doğru idi. Ermeni avukat Zöhrab efendi - meşrutiyette mebus - bazı geceler Beyoğlunda evinde ahbabını toplar, kâğıt oyunile bir kaç saat geçirirler idi. Hafiyelerden biri bunu jurnal etmesi üzerine 1902 teşrinisanisinde bir gece Çerkes Mehmed paşa evi basmış, toplananları dağıtmıştı.

Gene bu sene ve bu ay içinde İstanbulda Düyunu umumiyece asrî ihtiyaca göre inşa edilmiş balıkhane binasının açılma töreni yapılacaktı.

Bir pazartesi günü sabah saat on bir için müslüman, hıristiyan rical ve muteberana davetnameler gönderilmiş, nutuklar hazırlanmıştı; bir de mükemmel ve mükellef büfe tanzim olunmuştu

Fakat pazar akşamı saat sekizde Düyunu umumiye meclisi riyasetine bütün bu tertipleri bozan bir irade tebliğ olundu. Bu mühim içtimada kim bilir neler olacak? Neler konuşulacak, ne tehlikeli kararlar verilecekti?

Bunlar olmasa bile bu toplantı ne kadar fena bir misal teşkil edecekti! Hemen bir, belki bir kaç jurnal! Ve irade çıkmıştı!

«Resmi küşadda» balıkhanede Düyunu umumiyenin büyük memurlarından başka kim olursa olsun bulunmıyacaktı!

Bu katî irade üzerine yapacak başka bir şey olmadığı için Düyunu umumiye müdüriyetince o akşam ve ertesi sabah erkenden başlıca davetlilere yasak haberi isal edilmekle hayli uğraşıldı.

Ertesi günü davet saatinde gelecek davetlileri iade eylemek üzere balıkhane etrafına memurlar konuldu; balıkhaneye girenler kontrol altına alındı. Bu memurlarla iradeden haber alamıyarak gelen davetliler arasında şöyle bir muhavere geçiyordu:

— Nereye gidiyorsunuz efendim?

— Balıkhaneye.

— Davetnameniz var mı?

— Şüphesiz! İşte.

— Öyle ise hemen dönünüz! İradei seniye var. Siz merasimde bulunmıyacaksınız! Merasim muhtasar ve yalnız bir kaç kişi huzurunda yapılacak.

İradeyi duyan başka bir söze hacet kalmadan gerisi geriye dönüyordu. Herkesin bildiği bir sistemdi bu!

BİR DÜELLO HÂDİSESİ

1904 senesinde İstanbulda bulunan Piyer Loti kayıkla Göksuya gitmişti. Meşhur akademi azası bir sandalda gördüğü tanıdıklarından ve hariciye memurlarından Black beye selâm verir.

Black beyin bulunduğu sandalda Fransa sefaret kâtiplerinden iki kişi ile Fransız M. Achille Lorando - Lorando Tubini davasında ismi geçmişti - dahi vardı. Black beyin arkadaşları Lotinin selâmını göremedikleri için mukabelede bulunmazlar. Kendisine ehemmiyet verilmediğini zanneden edibin buna canı sıkılır. Ertesi günü birisi vasıtasile Lorando ile sefaret kâtiplerine bu hareketlerinin nezaket kaidelerine hiç uygun olmadığı haberini gönderir. (1)

Berikiler de Lotiyi düelloya davet ederler; Mesele intizar edilmiyen bir şekil almıştı.

Fransa sefareti Lorando ile arkadaşlarında bir mühimsememek ve hakaret kastı olmadığını anlıyarak araya girer; Loti gibi büyük bir Fransız edibinin böyle bir sebeple dile gelmesini, belki hayatının tehlikeye girmesini tecviz etmez; işi kapatmak ister.

Sefaret memurlarını düellodan vazgeçirtmek müşkül olmaz. Ancak muannid Achille Lorando edibin büyük şöhretine hiç aldırmıyarak kendi haysiyetine vaki olan tecavüzü silâhla temizlemeği istemekte ısrar eder Osmanlı diyarında düello yasak olduğu kendisine söylenir; Lorando Osmanlı hududu haricine çıkarak istediği yerde Loti ile karşılaşabileceği cevabını verir.

Lotinin âni bir infiale kapılarak bu muamelede bulunduğu sefaretçe tahakkuk etmişti. Ancak onun da şerefini korumak lâzım geliyordu.

Loti ile Achille Lorando sefarete davet edilir. Elçi ile aralarında verilen karar üzerine Loti hareketinin bir sui tefehhüme mübteni olduğuna dair Lorandoya bir mektup yazar. Ayrı bir odaya alınmış olan Lorando bu mektuptaki kelimeleri kendisi için kâfi bir tarziye saymaz. Bunun üzerine Loti ikinci ve daha sarih sözlerle bir mektup yazmak mecburiyetinde kalır.

Lorando ısrarının Lotiyi teşhir için elinde bir senet bulundurmak maksadile olmadığını göstermek üzere bu mektubu elçi huzurunda okuduktan sonra yırtar.

Loti ile Lorando resmen tanışmamış kalarak sefaretten çıkarlar. Aralarında mesele böylece kapanır.

Ancak elçinin istemediği olur. İstanbulda cereyan eden bu düello hâdisesinde Paris gazeteleri kendilerine sermaye bulurlar; bununla günlerce uğraşırlar.

Zaten sıkılmış olan Piyer Loti bu gazetelerde kendi hakkında nâhoş ve mayhoş yazıları da okur. Duyduğu eza katmerleşir! (Arkası var)

(1) Lotinin kullandığı kelimeler daha ağırca idi.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 18 — Ruzu Kasım 26

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,41	2,26	7,23	9,47	12,00	1,38
Va.	5,22	7,07	12,04	14,28	16,41	18,19

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

Her akşam bir hikâye

TRENDE...

Uzun bir tren yolculuğu yapacaktım... Kompartimanımızda iki genç kadın var.. iki samimî arkadaş olacaklar ki dizlerinin ortalarına bir roman açmışlar, ayni kitabı okuyorlar... Yanımda oturuyorlar... Karşımda da iyi giyinmiş, yakışıklı, güçlü, kuvvetli, zeki bakışlı bir delikanlı...

Trenimiz hareket ettiğindenberi karşıdaki delikanlı yanımdaki genç kadınlardan fevkalâde güzel olanına yiyecek gibi bakıyor... Esmer güzeli olan bu kadın da sık sık kitaptan kaldırdığı gözlerini delikanlının göz bebekleri içine dikiyor... Yani her ikisinin de işleri son derece tıkırında vesselâm...

Hatta esmer kadın bazan delikanlıya o derece dalıyor ki yanındaki arkadaşı müşterek okudukları roman sahifesini bitiriyor:

— Bu sahifeyi bitirdim.. sen hâlâ okumamışsın.. haydi oku da sahifeyi çevireceğim. diye arkadaşına ihtar ediyordu.

Halbuki esmer kadın önündeki romanın sahifesinden ziyade karşısındaki delikanlının kalbini okumağa çalışıyor...

Bir tünele girdik. Kompartimanımızın elektriği bozuk olacak ki her tarafımız zifiri karanlık... Birdenbire bir şapırtı.. bir dudak şapırtısı... Aman ne oluyor yahu? demeğe kalmadı... Yüzüme bütün şiddetile bir tokat indi. Evet.. benim yüzüme... Dudak şapırtısı ile hiç alâkası olmıyan zavallı benim yüzüme... Mutlaka müthiş bir yanlışlığa kurban gitmiştim... Tünelden çıkar çıkmaz, etrafımız aydınlanır aydınlanmaz genç kadınlara karanlıkta yapılan terbiyesizlikle hiç bir alâkam olmadığını anlatacaktım.

Kompartiman aydınlandı. Kadınları son derecede hiddetli bulacağımı sanıyordum.. baktım.. ikisinin gözleri romanda kıkır kıkır gülüyorlar... Delikanlı da kocaman bir gazete açmış kemali ciddiyetle okuyor.. şimdi meseleyi kime izah edersiniz?.. Çaresiz olan biteni yutmak, sineye çekmek icab etti. Dargın, yüzüm, yediğim tokattan yanarken bir köşeye sindim.. Yarabbi dünyada ne tuhaf insanlar da var...

Bu sefer ikinci bir tünele girdik... Gene etraf zifiri karanlık... Bir şapırtı.. arkasından «çaaat» sol yanağıma müthiş bir şamar... Vay canına yahu.. olur şey değil.. bu kadınlar da amma vurdum duymaz insanlarmış ha... Haydi birincide yanlışlığı anlamadılar.. lâkin ikinci vakada da işi çakıp ne diye tokatı icab eden yanağa yerleştirmezler?.. Kompartiman aydınlanır aydınlanmaz işi genç kadına açacağım.. kim bilir genç kadın da hakkımda ne kötü fikirlere zahib olmuştur.

Bir de kompartiman gene aydınlandı ki vaziyet eski vaziyet.. sanki ortada hiç bir şeyler olmamış gibi.. genç kadınlar romanın üstüne iğilmişler, gülüyorlar...

Delikanlı kemali ciddiyetle gazete okuyor... Öp babanın elini.. ne yapmalı şimdi? Peki genç kadınlar niçin hiddetli değiller... Bir erkeğe, tanımadığı bir erkeğe tokat atacak derecede sinirlenen bir kadın bir saniye sonra böyle keyif ve zevk içinde roman okuyabilir mi?.. Delikanlıyı ters ters süzüyor. İçimden: «Başıma gelenler hep bu kâratanın yüzünden...» diyordum.. fakat işini nasıl idare ediyor?.. Karşısındaki kadınlara kadar nasıl uzanıyor?. Ve tokat inerken nasıl kaçıyor... Ben yanlarında oturduğum için genç kadınlar benden şüphe ediyorlardı. Bunu anlayınca oturduğum yeri değiştirdim. Genç kadınların yanından kalktım. Delikanlının yanına oturdum. Bu sırada gene bir tünele girdik. Artık içim rahattı. Karanlıkta bir elimle yanımda oturan delikanlının yerinden kalkıp kalkmadığını anlamak için pardösüsünün eteğinden tuttum. Delikanlı o derece yakınımda oturuyordu ki yerinden kalkınca işi anlıyacaktım.. zifiri karanlık içinde gene bir şapırtı oldu... ve «şıraaak» diye bu sefer sağ yanağıma hepsinden müthiş bir tokat indi. Şaşırmıştım. Delikanlının pardösüsü elimde idi. Muhakkak ki çocuk yerinden kalkmamıştı. Bu ne haldir bilmem ki? Tünelden çıktık. Ayni vaziyet delikanlı gazete okuyor. Genç kadınların gözleri romanda, gülüyorlar... Delireceğim. Tokatı bana atan kim? Hem ne maksatla?..

İki tünel daha geçtik. Her tünelde bir şapırtı.. arkasından da tokatı yiyen ben...

Aynamı çıkarıp baktım. Yüzüm yediğim tokatların tesirile kıpkırmızı olmuş ve şişmişti. Bavullarımı yakalayınca başka bir kompartimana gittim.. delilerin, ecinnilerin kompartimanına mı düşmüştüm. Ne halttır?

Oooh.. şimdi öteki kompartimanda - biraz fazla kalabalık olmasına rağmen - rahattım... Her tüneli kazasız, belâsız, şapırtısız, tokatsız, rahat rahat geçiyordum.

Öğle oldu. Lokanta vagonunda bir de ne göreyim? Bizim delikanlı iki kadını koluna takıp gelmez mi? Bir masaya oturdular. Can ciğer ahbap olmuşlar... Yediler, içtiler, bizim eski kompartimana gittiler..

Fena halde içerlemiştim. Bu işte müthiş bir sır vardı ve ben bunu keşfedecektim. Bunlar beni adamakıllı enayi yerine koymuşlardı. Ben de bunu yutmıyacaktım. Bavullarımı yeni geldiğim kompartimanda bırakıp tekrar eski kompartimanıma, eski yerime oturdum.

Ve o anda gene bir tünele girdik... Bir şapırtı arkasından bermutad yüzüme toka tindi. Fakat o derece atik davrandım ki tokat iner inmez ben de yüzüme şamarı yapıştıran eli yanağımın üzerinde yakaladım. Sıkı sıkı yapıştım. O bütün kuvvetile çekmek istiyor, ben de bütün kuvvetimi sarfederek bırakmıyordum. Fakat hayret... Tuttuğum en küçük, narin, mini mini bir kadın eli değil, sert, kocaman, kuvvetli bir eldi.

Aydınlığa çıkınca hayretimden şaşaladım. Karanlıkta delikanlının elini yakalamıştım. Demek bana seyahatimin başlangıcındanberi tokatları yapıştıran bu zıpır herifti..

Delikanlı sapsarı kesilmişti:

— Vallahi affedersiniz efendim, gençliğime bağışlayınız... Bir zıpırlıktır ettim.. diyordu..

Genç kadınlar da bana:

— Şaka.. şaka.. diyorlardı.. size şaka yapmış..

— Canım bu nasıl şaka böyle?.. Bu rezaleti izah etsin... dedim.

Delikanlı:

— Affedeceğinize söz verin... Anlatayım.. dedi..

— Anlat bakalım bir kere...

— Ben trene bindiğim zaman biribirimizi tanımıyorduk. Ne ben sizi, ne de bu genç bayanları.. fakat uzaktan esmer bayan pek hoşuma gidiyordu... Ben gayetle muzib bir adamımdır. Muziplik yapmadan bir saniye duramam.. muziplik yapmak bende âdeta bir hastalık haline girmiştir. Bir aralık siz karşımda otururken aklıma bir Fransız mecmuasında okuduğum bir muziplik geldi. Bu muziplik şu: Siz bir erkeksiniz.. bir kompartimanda genç kadınlarla seyahat ediyorsunuz. Ayni kompartimanda bir erkek yolcu daha var... Treniniz bir tünele girince siz hemen kendi elinizi müthiş bir şapırtı ile öpeceksiniz.. erkek yolcu da bir yanlışlığa kurban gittiniz sanarak kadınlardan:

— Vallahi madam o terbiyesizliği yapan ben değilim.. diye özür diliyecek.. erkeğe:

— Hangi terbiyesizlik? diye sorulacak..

— Canım o şapırtı.. sonra bana attığınız tokat..

— Size tokat mokat atılmadı. Rüya görmüşsünüz siz.. diye terslenecek..

İşte ben de size böyle yaptım.. bundan maksadım hem muziplik damarlarımı indirmek, hem de sizi kompartimandan kaçırıp esmer sevgilile yalnız kalmaktı. Fakat ne çare? Sonra elimi yakaladınız.. affedersiniz. Cezama razıyım. Size kaç tokat attı isem buyrunuz iki mislini bana atınız..

Gencin bu samimî izahatı üzerine şaşırmış kalmıştım.. ben de vaktile böyle muziptim. Bu sırada esmer güzelinin yanındaki kumral ve ikinci derecede güzel olan arkadaşı gayet samimî bir surette elini omuzuma koydu:

— Ne olur? dedi. Benim hatırım için affediniz... Benim hatırım için... Affederseniz dördümüz birden bu uzun seyahati ne eğlenceli, ne zevkli geçiririz..

Elini tuttum:

— Peki peki.. dedim.. sizin hatırınız için..

Ben kendi yanımdaki kumrala «ikinci mevki güzel» demiştim ama bana sorarsanız o esmerden de güzeldi. Çünkü esmer modern güzellerdendi. Kapkara, kupkuru, büyük ağızlı, kaşları kazınmış ve üzerine kalemle yapma kaş çekilmiş.. halbuki benim güzelim etli canlı idi..

Bu esnad trenimiz bir tünele giriyordu.. **(Bir yıldız)**

Radyo

3 Kânunuevvel 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Hüseyin Kenan tarafından. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra: 1 - Mozart: (Figaronun evlenmesi) uvertür. 2 - Ganne: (Extase). 3 - Jaqu. Renne (Dramatik suvit) 4 - Czibulka: (Balodan sonra aşk Rüyası). 5 - Glinka: (Şüphe) Romans. 22 Plâkla sololar. 22,30 Ajans ve borsa haberleri. 23 SON.

4 Kânunuevvel 936 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Saz heyeti, 20,30 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra: 1 - Suppe: (Şen delikanlı) uvertür, 2- Beethoven: (Mönie t), 3- Moszkowsky: (Gitara), 4- Strauss: (Çingene baron) operetinden parçalar, 5- Pinsuti: (İlk Libro santo-Tiriyo, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

BORSA

İstanbul 2 Kânunuevvel 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	22,75,—	Bankası	87,—
» II	21,17,50	Anadolu hisese	24,60
» III	21,45,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,10	Terkos	11,75
» II	40,70	Çimento	12,95
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,10,—	Prağ	22,45,50
Londra	616,—	Berlin	1,97,50
Nev York	79,55,—	Madrit	7,[illegible]2,50
Milâno	15,10,25	Belgrad	[illegible],25
Atina	89,08,75	Zloti	4,21,50
Cenevre	3,45,88	Pengo	4,34,—
Brüksel	4,70,14	Bükreş	108,60,50
Amsterdam	1,46,50	Moskova	24,75,—
Sofya	64,91,—		

Ticaret ve zahire borsası

2 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 129 arpa 45 haşaş yağı 2,3/4 mısır 39 B. peynir 10,1/2 un 15,1/2 bulgur 37 pamuk yağı 37,1/4 susam yağı 3 tiftik 15,3/4 iç ceviz 26,1/2 K. Ceviz 1,1/2, susam 17,3/4 fasulye 32 iç fındık 15 ton Afyon 104 kilo.

İhracat: Razmol 293,3/4 iç ceviz 10,1/4 kuşyemi 40,3/4 ton.

2 — **Satışlar:** Buğday yumuşak kilosu 5 kuruş 25 paradan 6 kuruş 2,12 paraya kadar, Buğday sert kilosu 5 kuruş 12,1/2 paradan 6 kuruş 10 paraya kadar, Buğday kızılca kilosu 5 kuruş 5 para, Arpa Anadolu kilosu 3 kuruş 35 paradan 4 kuruş 8 paraya kadar, Bakla kilosu 4 kuruş 36 para, Çavdar Anadolu kilosu 4 kuruş 7,1/2 paradan, Kuşyemi kilosu 12 kuruş 20 paradan, Keten tohumu kilosu 8 kuruş 35 paradan, Susam kilosu 15 kuruş 20 paradan 16 kuruş 15 paraya kadar, Tiftik Karahisar kilosu 120 kuruş Fındık iç kilosu 67 kuruş, Yapak Anadolu kilosu 48 kuruştan 58 kuruşa kadar, Yapak Trakya kilosu 66 kuruştan 70 kuruşa kadar.

3 — **Telgraflar** 1/12/936: Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 21 Şi 10,1/2 Pe. Ki. 3 Kr. 9 san. Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 11 Ster. 7,1/2 Şi. Ki. 6 Kr. 89 san. Anvers Arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilo 111 B. frank Ki. 4 Kr. 70 san. Liverpul Buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 8 Şi. 6,1/2 P. Ki. 5 Kr. 75 san. Şikago Buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili Buşeli 123,1/2 sent Ki. 5 Kr. 69 san. Vinipek Buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili 111 sent Ki. 5 Kr. 11 san. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 23 san. Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 san.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 34

— Valide sultanın yegâne emeli sizin yerinize küçük oğlunu geçirmektir.

Demişti. Bu iki fitil, hain ve düşüncesiz sultanın beyninde yangınlar, volkanlar çıkarmağa kâfi değil miydi?

Sultan Ebu Abdullah gözlerini açarak yerinden fırladı:

— Bunlardan bana şimdiye kadar neden bahsetmediniz? Kardeşim Yusufun İşbiliyede İspanyollara esir düştüğünü duymuştuk.

Demek annem beni avutmak için, küçük oğlunun esir düştüğü haberini ortaya yaymış.. öyle mi?.

Vezir Mehmed Cebbar başını salladı:

— Kulunuz bu haberin aslı olmadığını bir ay önce size arzetmiştim. Bütün bunlar Sitti Ayşenin tertip ettiği plânlardır.

— O halde Yusuf nerede şimdi?.

— İşbiliyede yeni bir ordu hazırlamış.

— Sonra?...

— Yeni bir hükûmet kurmakla meşgulmüş!...

Vezirin sözlerini güzel Diyana da başile tasdik ediyordu.

Sultan Ebu Abdullah artık zıvanadan çıkmıştı. Ayakta sert adımlarla sağa sola yürüyor, ne yapacağını, ne söyliyeceğini bilmiyordu.

— Kim ne derse desin -diye bağırdıben İspanyollarla uyuşacağım. Kral Ferdinand ve onun hükûmeti benim taç ve tahtımı muhafaza etmeye hazırdır. Sarayımın kapılarında İspanyolları uşak gibi kullanacağım.. onlara nöbet bekleteceğim. Fakat, ne kardeşime, ne de anama göz açtırmıyacağım. Şimdi anladım ki, benim en büyük düşmanım onlardır.

Vezir Mehmed Cebbar el altından çoktan İspanyollara satılmıştı. Diyana da rolünde muvaffak olmuş görünüyordu.. çok memnundu.

O gece Endülüs sultanı, anasının saray bodrumlarına atılarak hapsedilmesini ve hassa askerinin muhafazası altında bulundurulmasını emretmişti.

KÜÇÜK İHTİLÂLCİNİN YARARLIKLARI..

Garnatada.. mücahidlerin reisi Yusuf Hayyatın evindeyiz.

Yusuf Hayyat üç gündenberi meydanda yoktu.

Yusuf Hayyatın candan arkadaşlarından iki genç ihtilâlci, Yusufun evindeki taş odalardan birinde konuşuyorlar:

— Sultanın adamları dün gece Afyon çarşısını bastılar.. dükkânlarda ne kadar müşteri varsa dayakla kaldırıp dağıttılar.

— Çok isabet olmuş..

— Neden?.

— Çünkü oraya giden yerliler uykularında hayatlarına aid bütün esrarı bilmiyerek ifşa ediyorlardı.

— Peki amma, oraya yabancılar gitmeğe cesaret edemez ki..

— Sen öyle sanıyorsun! Yahya Nasibi unuttun mu?.

— Ben onun casus olduğunu zannetmiyorum.

— Cesedi yıkanırken müslüman olmadığı anlaşıldı. Bundan daha büyük emare mi arıyorsun?.

— Hocanın benî Hasif kabilesine mensup olduğunu söylüyorlar. Malûmya bu kabile çocuklarından birçoğunu küçükken başka kabileler kaçırırlardı. Çocuk sünnetsiz olarak büyürdü. Yahya Nasibin de benî Hasif kabilesinden olduğu anlaşılıyor.. sünnetsiz kaçırmışlar.

— Nasıl hoca olmuş ya? Bunu aklı selim kabul eder mi?.

— Eh.. olabilir ya! Büyüdükten sonra bu işin farkına varmış bile olsa, yaşı ilerilediği için sünnet olmağa cesaret edememiştir.

— Hayır.. hayır.. ben bu fikri kabul edemem. Hocanın giydiği cübbenin kumaşı bile Kıştale papazlarının giydiği kumaşın ayni imiş. Bu adamın kral tarafından gönderilmiş bir casus olduğundan şüphem yok.

— Ya içimize nasıl girmiş?.

— Bundan kolay ne var? Bizim kadar, hattâ bizden daha fasih ve beliğ arapça konuştuktan sonra, içimize karışmasında mani mi vardı?.

— O halde aramızdaki hocaların hepsini birer birer muayene edelim.. belki onların da birçoğu casustur!.

Gülüştüler. Fakat, Yahya Nasibin casus olduğunda israr eden genç, Garnatada dönen esrarlı işler hakkında çok şeyler biliyormuş gibi davranarak dedi ki:

— Valde sultanın hapsine de Diyana sebep olmuştur dersem, bana inanır mısın?.

Arkadaşı yüksek sesle güldü:

— Sarayda Diyana gibi bir İspanyol çingenesi bu kadar büyük ve mühim işler görmeğe muktedir olmuşsa, şehrin kapılarını biran evvel düşmana açıp: (Buyrun, girin içeriye!) demekten başka bir kurtuluş yolu yoktur.

— Hayır böyle düşünme! Diyana sultanın sarayında kraliçeler gibi yaşıyor ve Ebu Abdullaha her istediğini yaptırmağa muktedirdir.

— Nerden biliyorsun bunun böyle olduğunu?...

— Küçük kardeşimin sarayda memur olduğunu unutuyor musun? İşte o söyledi bunları bana... Diyana son günlerde sarayın kraliçesi olmuş. Vezir Cebbarı bile parmağında oynatıyormuş.

— Veziri böyle güzel bir kadın şüphe yok parmağında oynatabilir. Fakat ben Diyananın valde sultanın hapsinde parmağı olduğunu ummuyorum.

— Yani hükümdar onun sözile anasını hapse attırmaz mı demek istiyorsun?.

— Evet.. bunu demek istiyorum. Sultan Ebu Abdullah - ne de olsa - anasını böyle bir yabancı kadına bu derece ezdirmez. Bunun başka bir sebebi olsa gerek.

Bu sırada taş odanın kapısı vuruldu:

Tak.. tak.. tak..

İki arkadaş telâşa düştüler.

— Bu bir yabancı vuruşu..

— Evet.. bir yabancı.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtib» rümuzile mektupla müracaat. — 1

İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Hukuk mezunu tecrübeli, eski adliyeci bir genç bir müessese veya şirkette ücretli bir iş arıyor. (Akşam) da N. G. 19 rümuzuna mektupla müracaat. — 2

GENÇ BİR BAYAN — Türkçe, Fransızca, İtalyanca ve İngilizce steno ve korespendens bilen, iş arıyor. Akşamda X .X. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — 936 yılı orta mektep mezunuyum, kimsesiz bir Türk genciyim müessese, ticarethane, buna mümasil yerlerde tahsildarlık ücretle çalışmak stiyorum. Kefalet te verebilirim, İsteklilerin Akşamda (A.T.A.) rümuzuna mektupla müracaatları. —

İŞ ARIYOR — Büyük müesseselerde çalışmış, tecrübeli, Türkçe ve Fransızcadan başka memleketin diğer lisanlarına ve daktiloya âşina bir matmazel bürolarda veya mağazalarda Kasiyerlik veya satıcılık yapmak üzere münasip bir iş arıyor. İyi referansları haizdir. Akşam gazetesine E. P. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANSIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasip iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323 —5

2 — İşçi arıyanlar

HER YERDE TANINMIŞ MALLARIMIZI — Taşrada, yahut İstanbulda komisyonla satacak satıcılar arıyoruz. On lira depozito ile ve nümuneleri koymak için büyük bir çanta ile 9-12 arasında müracaat: Dördüncü Vakıfhan asma kat No. 29. — 4

VEZNE İÇİN — Küçük bir bayana ve işgüzar genç bir tezgâhtar bay veya bayana acele ihtiyaç vardır. Tercümeihallerile Akşamda (R.R.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

SIHHİYE MEMURU ARANIYOR — İmtihanla sıhhiye mektebi mezunu bir sıhhiye memuru alınacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarile birlikde en geç 5/12/1936 gününe kadar Bakırköy bez ve Pamuklu Mensucat fakbrikası T. A. Ş. müdürlüğüne müracaat, 1 - Mekteb diploması, 2 - Nezdinde çalıştığı müesseselerin hüsnü hal varakaları, 3 - Nufus cüzdanı 4 - 1 fotoğraf.

MÜPTEDİ DAKTİLO ARANIYOR — En az orta tahsilini bitirmiş daktilo dersi görmüş öz Türk bir bayan ve ya bay isteniyor, taliplerin fotografla tercümei mektupla Galata 1527 posta kutusuna göndermeleri. — 4

3 — Satılık eşya

ACELE SATILIK PİYANO — Alman marka kuyruklu bir piyano çok ucuz fiatle satılıktır. Beyoğlu Ağahamam Lâpacı çıkmaz sokak 3 numaraya müracaat.

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 5

KİRALIK DAİRE — Fındıklıda tramvay caddesinde Ermis fabrikası yanında 128 numaralı apartımanda mükemmel bir daire 20 liraya kiraya verilecektir. Apartıman altında Kemaliye odun deposuna yahut 22288 numaraya telefonla müracaat. — 3

3800 LİRAYA SATILIK EV — Fatih itfaiye yanında İmam Niyazi S. bir salon, yedi oda tramvaya yakın apartımana elverişli kâgir ev satılıktır. İçindekilere müracaat. — 4

KELEPİR ARSA — Çapada tramvay caddesi 11,25 metre yüzünde 410 metre vüsatinde metresi iki buçuk liraya görmek için Üsküdar hukuk kaleminde Müeyyide müracaat. — 3

DOKTOR İÇİN — Beyoğlunun en merkez mevkiinde her konforla 1 oda ve salon kiralıktır. İstiklâl cad. Anadolu han. 1 No. ya müracaat. — 3

ŞİŞLİ İSTASYONUNA BİR DAKİKA — Sanatoryuma, hastaneye, klübe, hususî mekteplere gayet elverişli, önü çam ağaçlı, bahçeli, arkası vasi bahçeli, 3 katta 17 odalı, çamaşırlık, banyoları, hamamı, terkos, elektrik, hava gazını havi, her cepheden güneş görür bir bina, acele satılıktır. Müracaat: Osmanbey, Tavukçu Fethi sokak Saleryan Ap. No. 51. Kat 6. Bayan Bedriye Gökçay. —

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi Boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 9

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 9

KALAMIŞ İSKELESİ SOKAĞINDA — Yeni Belvü gazinosuna giderken sağ koldaki sokak içinde deniz görür ve içinde kuyusu ve meyve ağaçları olan vakfiyeti kaldırılmış birbirine bitişik iki ev arsası satılıktır. Galata Havyar han 22 numarada Fahri Baharoğluna müracaat telefon 49069 —

KİRALIK DEPO — Galatada eski Balıkpazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmağa gayet müsait 3 katlı bir bina kiralık ve ya satılıktır. Telefon 22135 müracaat. — 9

ANKARADA KİRALIK EV
Ankarada Yenişehir - Tuna caddesinde 23 No. lı ev kiralıktır. İktisad vekâleti maden umum müdürlüğünde Bay Necatiye müracaat edilmesi. — 2

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. lı maa bahçe senevî 720 lira irad getirmekte bulunan apartıman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 9

SATILIK EV — Üç oda iki sofa taraça, terkos, elektrik, iki dükkân biraz da deniz görür ehvendir. Hekimoğlu Alipaşa caddesi Alipaşa fırını karşısında No. 116 — 2

SATILIK ARSA — Cihangirin en makbul kısmında limana cepheli, ziyade nezaretli, hane ve çift apartıman inşasına müsait. Müracaat: Yeni Postane caddesinde Ananyadi hanında terzi bay Aristidi Kazancidise. — 1

KURTULUŞ — Tepe üstü Bantrene caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve büyük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. —

KİRALIK — İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda kiralıktır. Manzarası mükemmeldir, huzur ve rahat temin edilmiştir, her gün saat 17 den sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar görülebilir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27 Dahili 3, adrese müracaat. — 1

5 — Müteferrik

BEYOĞLUNDA — Maruf işlek bir kıraathaneye sermayeli ortak alınacaktır Kâr maktuan da verilir. Teminatlıdır. Girmek istiyenler, Akşam gazetesi H. H. rümuzuna mektupla müracaat etsin. — 4

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 1

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 3

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe ağrejesini malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 12

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—11

İNGİLİZCE VE FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından. Mektepler için talebe hazırlıyor, fiatler uygun. Kadıköy Hale sineması civarında Hacı Şükrü sokak No. 10 Beyoğlu için Akşamda Prof. Leo adresine. —2

BİR ŞERİK ARANIYOR — İstanbulda bir fabrika büyük sipariş elinde mevcut olduğu için 12000 lira ile bir şerik aranmaktadır. Yapılacak işlerin kazancı ümid fevkindedir, sürümü çoktur. Arzu edenler Akşam gazetesine mektupla (Büyük Kâr) rümuzuna müracaat.

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas program: Mükâleme, tercüme, imla, tahrir usulü. Aylıklar: (A) Kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada 3 defa veriliyor. Çabuk yetişmek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 3

SİZ DE FRANSIZCA ÖĞRENEBİLİRSİNİZ — Asrımız «İmkansız»ı yenmiştir. Muhabere suretile ders alın. Bu yeni usülden hem çabuk istifade eder hem de vakit kaybetmeden hocanın ayağına gitmeden temiz bir Fransızca öğrenirsiniz. BİR LİSAN BİR DİPLOMADIR. Hemen Akşam gazetesine M.U.F.D. rümuzuna yazın. —4

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla çabuk ilerlitirim, talebelere her hangi derslerde yardım edebilirim. Fiyatlar gayet uygun Akşamda İ. Ü. rümuzuna müracaat. — 9

PARİS ÖĞRETMEN MEKTEBİNDEN DİPLOMALI — Türk tebaasından bir Bayan soysetelerde ve ya hangi bir müessesede ehven şeraitle hususî Fransızca dersleri vermektedir. V. M. rümuzile gazeteye müracaat. — 1

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son usullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet müsaittir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve ticaret muhabereleri yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A.B. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
RG - AB - MS - 1435
R R - YS - Dilek - AK
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kiralık Emlâk

Kasımpaşa Gazi Hasan paşa mahallesinde mektep sokağında 8 No. dük.
Beyoğlu Pangaltı elmadağı caddesi 43 No. lu ev
Galata Arapcami perşembe pazarı 22/14 mağaza 1/2 hissesi
Kasımpaşa Çatma mescit 6 No. lu ev 8/40 hissesi
Tophane Çavuşbaşı topçular caddesi 389 No. lu dükkân
Galata Şehit Mehmet paşa üstüpçülerde 13 No. lu baraka.
Hasköy kiremitçi Ahmet çelebi cami altında 2/50 kayıkhane.
Galata Yeni cami Mehmet Ali paşa han alt kat 42 No. lu oda.

»	»	»	üst kat 47 No. lu oda		
»	»	»	» » 49	»	»
»	»	»	» » 50	»	»
»	»	»	» » 53	»	»
»	»	»	» » 56	»	»
»	»	»	» » 57	»	»
»	»	»	» » 58	»	»

Beyoğlu Kamerhatun Kızılcık sokak 19 No. lu apartımanın 6 ncı dairesi
Yukarıda yazılı vakıf malların 31/Mayıs/937 sonuna kadar kiraya verilmesi 30/11/936 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin her gün Beyoğlu Vakıflar direktörlüğü Akarat kalemine gelmeleri. (3363)

Maliye Teftiş Heyetinden:

35 lira maaşlı Maliye Müfettiş Muavinliği için 14/İkinci kânun/937 tarihinde imtihan yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır: A — Memurin kanununun 4. üncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B — 1/Kânunsani/937 tarihinde yaşı otuzdan fazla olmamak, C — Mülkiye mektebinden «Siyasal Bilgiler okulu» Hukuk fakültesinden, Yüksek Ticaret ve İktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebi mekteplerden mezun olmak, D — Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsait bulunmak.

İmtihana talip olanlar 5/İkinci kânun/1937 tarihine kadar Ankarada Maliye vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhalle müracaat edeceklerdir. Arzuhale şu evrakın raptı lâzımdır. A — Nüfus cüzdanı ve adresi, B — Kendi el yazılarile tercümeihal hülâsası «Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika raptedeceklerdir. C — Askerliğini yaptığına dair resmî vesika «Askerlikle alâkası kesilmemiş olanlar tecil edilmişlerse imtihana girebilirler, kazandıkları takdirde ancak namzet olarak kabul olunabilirler.» D — Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E — Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair hükûmet doktorunun raporu. Talipler tahrirî ve şifaî olmak üzere imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahrirî imtihan Ankarada ve İstanbulda ve muvaffak olanların şifahî imtihanı Ankarada yapılacaktır.

İmtihan Programı.

1 — Maliye: A — Bütçe «İhzarı, tatbiki, tasdik ve kontrolu», Muhasebei umumiye kanunu, hükümleri, B — Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler «sedüllü vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlâk üzerinden alınan vergiler, Gümrük, İnhisarlar, harçlar» Türkiyedeki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C — Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D — İstikraz nazariyeleri, tahvil amortisman, Türkiye düyunu umumiyesi,

2 — İktisat: A — «İstihsal, tedavül nakit ve itibar, inkisam ve istihlâk bahisleri.»

3 — Malî ve ticarî hesap, basit ve mürekkep faiz, iskonto, faizli hesabı cariler.

4 — Hendese: «Satıh ve hacim mesahaları»

5 — Ticarî: Usulü defteri «esaslı ve pratik malûmat»

6 — Hukuku idare, memurin muhakemat kanunu, ceza muhakemeleri usulü kanununun tatbikat usullerine müteallik hükümleri, ceza kanunun memur suçlarına aid kısmı, kanunu medenî ve borçlar kanunu ile ticaret kanunlarının maliyeyi alâkadar eden hükümleri.

7 — Türkiyenin tabiî ve iktisadî coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 — Ecnebi lisanı «Fransızca, Almanca veya İngilizceden biri» imtihan neticesinde Müfettiş muavinliğine alınanlar üç sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve bir sene staj için Avrupaya gönderileceklerdir. (2290

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Heybeliada sanatoryomuna lüzumu olan 127 kalem tıbbî âlât açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 16/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiyat: 855 liradır.

3 — Muvakkat garanti 64 lira13 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.
«3299»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

M. M. Vekâleti Deniz Merkez satınalma komisyonundan:
6/11/936 günü kapalı zarfla yapılan münakasasında talibi çıkmıyan 300 ton Dizel Mayi mahruku, bu defa pazarlıkla satın alınacağından isteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlığa girmek üzere 10/12/936 perşembe günü saat 14 de 1575 liralık teminatları ile M. M. Vekâleti binasında komisyonumuza müracaatları. (3126)

_Bu güzellik anadan mı, babadan mı?
_"Pertev Çocuk Pudrası„ ndan bayanlar!

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 8986,20 lira olan müfredatı aşağıda yazılı olan yatak eşyası 18/12/936 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 673 lira 97 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (3335)

Pamuk şilte	Adet	242
Seyyar karyola şiltesi	»	30
Yatak ve yorgan çarşafı	»	1772
Küçük yasdık yüzü	»	325
Büyük » »	»	1000
Küçük yasdık	»	83
Büyük yasdık	»	300
Cibinlik	»	200
Büyük yastık	»	300

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

1 — Tümenin senelik ihtiyacı için 20000 kilo patates ve 25000 kilo makarna ile 13800 kilo şehriye alınacaktır.

Bedelleri patatesin 1456 şehriyenin 2160,20 makarnanın da 5725 liradır.

2 — Şartnamelerle nümuneler hergün Selimiyede satınalma komisyonunda görülebilir.

3 — Patates ve şehriye eksiltmesi 16/12/936 çarşamba günü saat 11 de makarnanın da ayni günde saat 15 de Selimiye Askerlik dairesi binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Patates ve Şehriye açık eksiltme suretile Makarnada kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

5 — İlk teminatlar: Patatesin 109 lira 20 kuruş şehriyenin 236 lira 2 kuruştur, Makarnanın da 429 lira 38 kuruştur.

6 — Patates ve şehriyenin eksiltmesine talip olacaklar teminatlarını vaktinde yatırmış olarak yanlarında istenen kanunî vesikaları bulunduracaklardır.

7 — Makarnaya iştirak edecekler teklif mektuplarını saat 14 de kadar satın alma komisyonuna vermiş olmaları şarttır. Bu saatten sonra mektup alınmaz.

Talipler istenen kanunî vesaiki teminatı konduğu zarf içerisine koyacaklardır. (3232)

Iktisat vekâletinden:

1 — Vekâletimiz kaloriferleri için alınacak olan 240 ton Sömikok «Türk Antrasit» kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2—Muhammen bedeli 7200 liradır.

3 — İstekliler bu işe aid şartnameyi Vekâlet Levazım müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltme 8/12/936 tarihine rastlıyan Salı günü saat 10 da Ankarada İktisat vekâleti binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat bedeli 540 liradır.

6 — Eksiltme 2490 numaralı kanuna tevfikan yapılacaktır.

7 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vereceklerdir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. İhale saati onlan bu saatten sonra gelecek teklif zarfları kabul edilmiyeceği gibi postada vaki olacak gecikmeler de kabul edilmiyecektir.

8 — Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Vekâlet Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3124)

Istanbul Defterdarlığı irat ve servet vergileri Müdürlüğünden:

Şubesi	Mükellefin isim ve unvanı ticareti	Adresi	Hangi takvim yılına ait olduğu	Aranılan defterler, vesikalar ve tebliği istenilen kararlar
Eminönü	Yağcı, İsak Bahar	Limoncular caddesi 32	931	Resen takdir komisyonunun 29/8/935 tarih 2177 numaralı kararı.
»	Komisyoncu, Akça oğlu Mustafa Tevfik	Yalı köşkü caddesi 33	926	Ticarî defterler ibraz edilmediğinden İstanbul itiraz komisyonunun nihaî 23/6/936 T. ve 17838 No. kararı.
»	Komisyoncu; Yanki oğlu Kaya	Maksudiye han 2	926	Ticarî defter ibraz edilmediğinden Üsküdar itiraz komisyonunun 6290/1744 No. ve 11/6/936 T. kararı.
Hocapaşa	komisyoncu; Romilos Marika	Sultan hamam havuzlu han 17	934	Dört aylık ticaret müddetine ait defter ve vesikaların ibrazı.
Feriköy	Mimar; Hrant Artin	Kâtip Mustafa camcı so. 26/3	929	Ticarî defter ve vesikaların itiraz komisyonunca tetkiki istendiğinden ibrazı.
Tarlabaşı	Tuhafiyeci, Andon Bonelli	Kamerhatun, Avrupa pasaj 19	933	Ticarî defter ve vesikaların ibrazı

Yukarıda mensup olduğu şubesi, adları, işleri ve adresleri yazılı mükelleflerin yabancı ellere gittikleri yapılan araştırmalar neticesinde anlaşıldığından hizalarında yazılı takvim yılları ticaretlerine ait ticarî defter ve vesikalarını ibraz etmek ve haklarında komisyonlarca verilen kararları tebellüğ eylemek üzere tarihi ilândan itibaren nihayet bir ay içinde bizzat veya bilvekâle mensup oldukları maliye şubeleri tahakkuk şefliklerine müracaat etmeleri, aksi takdirde haklarında kanunî sair hükümlerin tatbiki cihetine gidileceği ilân olunur. (3372)

Maliye Vekâletinden:

Cinsi	Miktarı	Tahmin olunan bedeli. Lira	Ku.	Muvakkat teminat Lira	Ku.
Yazıldıktan sonra siyah olan mürekkep	10,000 Kilosu bir litrelik.	5600	00	420	00
	2,500 kilosu yarım litrelik				
	750 kilosu çeyrek litrelik.				
	Olmak üzere «13250» Kilo.				
Dolma kalem mürekkebi	3,000 şişe	360	00	28	00
İstampa mürekkebi	10,000 »	700	00	52	50
35 Gramlık kola	10,000 Kutusu 150 gramlık	4500	00	337	50
	6,000 Kutusu 75 gramlık				
	Olmak üzere «16,000» kutu				
İstampa	12,000 Adet 2 No.	2190	00	164	25
	3,000 » 3 No.				
	Olmak üzere «15,000» adet				
Ağaç yazı takımı	500 Adet	1300	00	97	50
» Tampon	1500 »	225	00	16	88

1 — Yukarıda cinsleri yazılı yedi kalem kırtasiye levazımı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Bunlara aid şartnameler Ankarada Kırtasiye Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe Kırtasiye deposundan alınacaktır.

2 — Eksiltme 4/12/936 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de Ankarada Yenişehir Lozan meydanında Kırtasiye müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye ayrı ayrı veya hepsine birden iştirak edecek İsteklilerin hizalarında gösterilen kıymette teminat mektupları ile birlikte komisyona müracaat etmeleri. (1774) (2988)

Beyoğlu birinci sulh hukuk mahkemesinden:

Rodolf vekili Nail Tanerin Şişlide Boyacı sokağında 10 No. lı Karlo Amançiç apartımanında Fernant Amançiçden alacağı olan ikiyüz liranın tahsili davasının cari duruşmasında mahkemece senet ibraz edildiğinden ve müddeialeyhin senetteki imzasını inkârı halinde istiktap istenildiğinden ve gelmediği takdirde istiktapdan kaçınarak imzasını kabul etmiş sayılacağından bahisle müddeialeyhe ilânen yirmi gün müddetle gıyap kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 30/12/936 saat 14,30 da mahkemeye gelmekliğiniz veyahud bir vekil göndermekliğiniz muameleli gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (27963)

İstanbul 3 üncü İcra Memurluğundan:
Paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına (2100) lira kıymet takdir edilen İstanbulda Tahtakalede Alaca hamamında Çelebi oğlu Alâettin mahallesinde Tomruk sokağında eski 10 yeni 33 numaralarla murakkam bir bap hanenin doksan altı hisse itibarile kırksekiz hissesi açık arttırmaya vazedilmiştir. Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat tenviriye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 12/12/936 tarihine müsadif salı günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 4/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenesinin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma ON BEŞ gün daha temdit edilerek 20/1/937 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 No. lı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve mesarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932/327 No. lı dosyada mevcud evrak ve mahallen haciz ve taktiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (M. 922)

Bulana mükâfat

26/11/936 perşembe günü saat 20,30 da Tünelde bir evrak çantası içinde musevice yazılmış üç adet defter, iki yapraklı senet defteri zayi olmuştur. Bulup aşağıdaki adrese getirene nakdî mükâfat verilecektir.
Doğruyol Şişhane karakol Moiz Behmaz han 31 No. Mişon Salinaz.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Maltepe Piyade atış okulunun noksan olan elektrik tesisatı açık eksiltme ile ihalesi 21/12/936 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 234 lira 26 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 18 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alacakları vesika ile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3368)

★

Üsküdar Askerlik şubesinin tamiri açık eksiltme ile ihalesi 21/12/936 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 354 lira 48 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilr. İsteklilerin 27 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alacakları vesika ile beraber vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3369)

★

Selimiye kışlasının tamiratı açık eksiltme ile 21/12/936 pazartesi günü saat 14,30 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 3000 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 225 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile ve komutanlık inşaat şubesinden münakasa gününden evvel alacakları vesikalarla beraber vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3370)

İstanbul Harici Askerî
KITAATI İLÂNLARI

Vizenin 80,000 kilo sığır eti. İhalesi kapalı zarfla yapılacaktır. Muhammen bedeli 21,600 liradır. İlk teminatı 1620 liradır. İhalesi 15/Birincikânun/936 salı günü saat 15 de Vizede yapılacaktır. Şartname arzu edenlere hergün Vize satınalma komisyonunda gösterilir. (502) (3216)

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi vapurlarına mahsus kış tarifesi 5 İlk Kânun Cumartesi günü sabahından itibaren tatbik edilecektir.

Duvar tarifeleri Köprüye ve bütün iskelelere asılmıştır. Boğaziçi mecmuasının ilâvesi olarak çıkarılan cep tarifeleri de Cuma akşamından itibaren satılacaktır.

Boğaziçi Mecmuasında

Boğaziçine aid ve herkesi alâkadar edecek çok faydalı ve cazip makaleler ve resimler vardır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve keşifnamesi mucibince Toptaşı tütün bakım evinde yapılacak 2441,20 lira keşif bedelli üç anbarın inşaatı pazarlık suretile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Pazarlık 18/XII/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3373)

★

1 — Nümune ve şartnamesi mucibince 250 kilo 36X60 eb'adında aleminyum kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık 9/XII/936 tarihine raslıyan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3105)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

Kırıkkalede yapılacak İnşaat:

Keşif bedeli 132089 lira 36 kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 18/12/936 tarihinde cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname altı lira 61 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 7854 lira 50 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerininde 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (3201)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Harbiye okulu için 2200 adet yün fanile 4/12/936 cuma günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 4620 liradır. İlk teminatı 346 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (244) (3329)

★

Harbiye okulu için 4400 çift yün çorap 4/12/936 cuma günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 2200 liradır. İlk teminatı 165 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (243) (3330)

Dokuma, Trikotaj ve Çorap İmalâthaneleri sahiplerine:

Pamuk ipliğine ihtiyacı olanların doğrudan doğruya İstanbulda 4 üncü Vakıf hanındaki Uyuşturucu maddeler inhisarına müracaat ederek dileklerini kaydettirmeleri lüzumu ilân olunur. (3371)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam matbaası